

Karawancken Bote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donalca) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglas RM 0,06 za millimeter stolpec

Štev. 29.

Krainburg, 15. aprila 1942.

Leto 2.

Že na poletu domov

Crippsov poraz v Indiji

Težka zavrnitev za Churhilla in Roosevelta - Nobene nove krme za topove več

Ko so si bila optimistična poročila že preusvojila dozdevni Crippsov uspeh, je nenadna vest, da je njegova misija spodletela, zbudila v Angliji težke pomisleke. Reuter namreč javlja: »Cripps je izjavil, da je prisiljen britansko vlado poučiti v tem, da njegovi predlogi niso bili sprejeti v takem obsegu, da bi bilo opravičeno odati izjavo v obliki zasnovanega načrta«. Teh pomislekov tudi ne more pojasniti Churchillova spodbudna brzojavka, ki ničesar ne pove. Vrsteči se udarci na vojaškem in političnem polju, ki jih je morala Anglija v zadnjih mesecih brez obrambe prenašati, so po poročilih iz Londona začeli odkrivati angleškemu narodu pravo situacijo v vsej njeni dalekosežnosti.

Jedva so Anglijo pregnali iz Tihega oceana, že se boji, da bo izgubila Indijski ocean in svoje zveze z Indijo. Pomembni sta tudi imeni Malta in Rommel, ki jih imenujejo zaskrbljenostjo. »Naša hegemonija na sedmih svetovnih morjih se je čim najbolj poslabšala in omajala,« tako jadicuje londonski tisk in britko kritizira taktiko admirale, ki si pustili iztrgati kos za kosom oblasti v azijskih vojevaljih, ne da bi se spustila v boj in na strele odgovorila s strelji.

Reuter razširja poročilo, da je Cripps na svojem potovanju v London dospel s svojim spremstvom v Charachi.

V radskem govoru iz Novega Delhija je Cripps prikriti zavrnitev, ki jo je dojel, kar so izpodletela pogajanja v Indiji. Je to govor pravega Britanca, mešanica zavijanj, h'navščin in jalovih izgovorov. Cripps skuša prekinitev pogajanj naprtiti neizločnosti indijskih voditeljev. Roti se, da Britanci želijo Indiji čim prej močnejše »ponuditi njeno svobodo«. Pri tem pa mora priznati, da so kratkoma odbili prav skromne želje Indijcev.

Ko so se razbila pogajanja, je vodja indijskega kongresa Azad naslovil na Crippsa novo pismo, v katerem med drugim pravi, da je Indija uverjena, da bi se bili srečali na polovici poti, ako ne bi bila britanska vlada zopet nadaljevala svoje politike razcepljevanja. Indijci so mnjenja, da britan-

ska vlada pripisuje veliko preveč pomena svoji oblasti nad Indijo. Indijci pa morajo pred vsem misliti na obrambo in na varnost Indije. Crippsova trditev, da se je kongres zedinil o tem, da med vojno ni mogoča sprememba ustave, je treba zavriniti kot pomoto. Glavna odločitev kongresovega delovnega odbora, ki odklanja angleške predloge, ugotavlja po Reuterjevem poročilu iz Novega Delhija, da so ti predlogi bili sestavljeni v zadnji uri pod silo dogodkov. Treba jih je razmotrivati ne le v razmerju do zahtev Indijcev po neodvisnosti, ampak v okviru sedanje težke vojne krize. Predlogi britanskih vojnih kabinetov se nanašajo v glavnem na bodočnost po ustavitvi sovražnosti. Čeprav odbor priznava, da je za ono negotovo bodočnost deloma sprejeta pravica samoodločbe indijskega naroda,

vendar obžaluje, da je ta pravica omejena in zaklavljalna. Indijski narod je kot celota zahteval neodvisnost in kongres se je ponovno izjavil, da za celo Indijo ni nobeno drugo stanje sprejemljivo in da ne ustreza bistvenim zahtevam sedanjega položaja nič drugega nego neodvisnost. Odbor bi rad ponovil, da morajo indijski narodi ob sedanjih prilikah sprejeti odgovornost le pod bistvenim in fundamentalnim pogojem, ako so prepričani, da so prosti in da jim je prepuščena ohranitev in obramba njihove svobode. Nujno potrebna je navdušena reakcija naroda, ki je pa ni mogoče zbuditi, ako se mu docela ne zaupa in ako se mu ne prepusti odgovornosti za njegovo obrambo. Odbor torej ne more prejeti po britanskem vojnem kabinetu predloženega predloga.

Presenetljivi napad neke pehotne divizije

Pri nočnem napadu na zapadno Nemčijo je bilo sestreljenih 9 britanskih letal

Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 13. aprila objavilo:

Na polotoku Kerču je sovražnik po težkih izgubah prejšnjega dne napadel le na posameznih mestih s slabjšimi silami. Vse napade smo zavrnili. Na ostali vzhodni fronti smo odbili poedine napade močnejših sovražnikovih sil.

Pri nekem napadu, ki so ga čete neke nemške motorizirane pehotne divizije presenetljivo izvršile, je sovražnik izgubil 650 ujetnikov, 1000 mrtvih, 3 oklopne bojne vozove in 40 strojnic.

V srednjem odseku vzhodne fronte so skupine bojnih in lovskih letal s posebnim učinkom podpirale operacije vojske.

Ob naših uspešnih izvidniških sunkih v Laplandu je sovražnik v zadnjih dneh utrpel visoke krvave izgube. Bojna letala so z dobrim uspehom napadla pristaniške naprave v Murmansku.

V severni Afriki obojestransko delovanje topništva in izvidniških čet. Britanska zbirališča avtomobilov so bila uspešno bombardirana.

Podnevi in ponoči nadaljevani napadi

na vojaške naprave in letališča na otoku Malti so povzročili ponovna razdejanja ciljev.

Nemški lovci in protiletalsko topništvo so nad Rokavskim prelivom, na severnem nemškem obrežju in pred norveško obalo sestrelili petnajst sovražnih letal.

Britanski bombniki so v zadnji noči napadli zapadno Nemčijo. Civilno prebivalstvo je imelo nekaj izgub na mrtvih in ranjenih. Protiletalsko topništvo in nočni lovci so sestrelili devet izmed napadajočih letal.

Major Haase, poveljnik nekega pionirskega bataljona, se je s podrejenimi bojno skupino posebno odlikoval v več tednov trajajoči uspešni obrambi nekega oporišča, za katerega so se vršili trdi boji.

Neki na zapad poslani oddelek lovskega zračnega brodogoja je tekom včerajšnjega dneva dosegel svojo 1000. zračno zmago.

cijah nemških podmornic pred ameriško obalo znova posebno odlikoval, je doslej potopil 31 ladij z 208.000 brt kakor tudi nek rušilec in neko stražno ladjo.

Obergefreiter Černec in Gefreiter Reck siegel nekega lavskega polka sta dne 9. aprila s svojima puškama za oklopnjake na najbližjo daljavo odstrelila 11 sovjetskih oklopnjakov.

Sovjetski napadi na Kerču so se izjalovili

Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 12. aprila objavilo:

Na polotoku Kerču so se združili ponovni, po oklopnjakih in zračnem orožju podprti napadi močnejših sovražnikovih sil. Uničenih je bilo nadaljnjih 14 oklopnjakov.

Nemška bojna letala so napadla pristaniške naprave na obali Kavkaza in z bombnimi zadetki poškodovala neko veliko sovjetsko potniško ladjo.

V srednjem in severnem odseku vzhodne fronte je sovražnik na posamičnih mestih ponovil svoje brezuspešne napade.

V Severnem Lednem morju so bojna letala napadla nek zavarovan sovražnikov konvoj in zažgala dve trgovski ladji, neko drugo ladjo pa z bombnim zadetkom poškodovala.

V severni Afriki je živahno topniško in izvidniško delovanje. Težka in lahka bojna letala so v Marmariki uspešno napadla britanske zveze v zaledju. Spremljajoči lovci so v zračnih bojih sestrelili šest sovražnih letal.

Pri zračnih napadih proti vojaškim napravam na otoku Malti, je nek v doku ležeči britanski rušilec dobil več bombnih pol-

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Služabnik naroda

F. H. Ne po krivici označujejo tisk kot svetovno silo, ki sicer ne pozna meja, toda baš zato je posebno dalekosežna. Odkar je pred 500 leti Gutenberg izumil tiskarsko umetnost, je tiskana beseda tako pridobila na pomenu, da črne umetnosti niso samo redko prekleli.

To je napačno in pravilno obenem. Kakor je ogenj, dokler ga brzdamo, človeku nadomestljiv in nudi samo dobro, tako doprinese tudi tiskana beseda, ako se je poslužujejo značajni in odgovornosti se zavedajoči ljudje, najvišje kulturne vrednote. Kje bi bilo danes človeštvo brez trdnih črk, brez celokupne tiskarske umetnosti in brez možnosti, v kratkem času založiti liste in knjige, ki so jih nekoč samo v nekaj kosih mogli prepisati, danes pa izhajajo v ogromnih nakladah. Danes so postala dela naših pesnikov in mislecev skupna dobrina vsega našega naroda in preko tega vsega človeštva. Knjige prinašajo nov, večji in lepši svet v našo hišo, razširjajo naše obzorje, nas navdahnjejo v velikih urah nacionalnega življenja in nudijo nam tolažbo v dnevih skrbi in duševne potlosti. Govor — pofinjen in vsebinsko oblikovan po močnejših besedah — nas izpolnjuje s svojo silo in svojo krasoto, nas stori vesele in žalostne, nas potegne s seboj v dramatičnem delu — tudi ako ga samo beremo — in povzroči, da utihnemo v elegiji zrele, v boli preizkušene veličine človeštva.

Gorje pa narodu, čigar jezik se izrablja v sebične namene! Nemški narod je to izkusil, ko je bil skoraj ves tisk v rokah židov, ki so po svetovni vojni obvladovali literaturo in časopisje ter ju izrabljali za svoje nizkotne instinkte. Takrat je iz »naroda pesnikov in mislecev« — kakor so imenovali v inozemstvu Nemce — postal narod, ki je ječal čisto pod duhovno knuto judovstva. Tisk je postal orodje judovskega človeškega izmečka, ki je dnevno razširjal poplavo duševnega strupa, da bi spravil ljudi v zmoto in jih dozoril za strajke in nemire, jih pobunil, ustvaril razredne pregraje in še bolj mogel izigravati eno stranjo proti drugi. Pisali so članke, liste in knjige, da bi izpodkopali moralo in nemškemu človeku vzeli vero v samega sebe. Takratni mogočniki tiska so stali v službi naših sovražnikov, so bili sami Judje ali so pa bili judovski plačanci, izpodjedali so nemško narodno zavest in pridigali so nam tako internacionalo, ki smo ji samo mi sledili in nihče drug.

Führer je takoj v začetku spoznal mogočnost tiska in je bil, preden je prevzel vodstvo stranke, vodja propagande, sam je sestavljal lepake in letake, izdajal »Völkischer Beobachter« in sploh postavil tiskano besedo na vodilno mesto, ne da bi pa vzel govorjeni besedi prednost, kajti živa beseda je enkrat že bolj prikladna kot pisava v določenem smislu vplivati na ljudi. Visoka, moralna zavest odgovornosti, ki jo je Adolf Hitler položil kot temelj narodnosocialističnega tiska, je postala pozneje splošna baza nemškega tiska.

Kakor je strankin tisk pred prevzemom oblasti premostil nasprotstva v nemškem narodu in bičal strankarski sistem, tako je pričel nemški tisk v letih po prevzemu oblasti sistematično delati za pomirjenje znotraj evropskega političnega življenja in izklopiti vsa trenja. S tem je postal zvočnik politike Reicha. V inozemstvu so nemškemu uredniku, čigar poklicni položaj je zadobil z uredniškim zakonom z dne 4. oktobra 1933 novo osnovo, pritikal pomanjkljivo svobodo. On stoji, tako so argumentirali, v službi stranke, sme pisati samo to, kar mu predpišejo in nima nobene možnosti k samostojnemu delu. Mi nemški uredniki smo pa nasproti temu mnjenja, da je lepše in ima predvsem višji smisel, biti v službi naroda, temu narodu služiti s tem, da ustvarjamo pomirjenje političnega ozračja v Evropi, kakor pa biti v službi kake stranke, ki zastopa edino sebične strankarske koristi, ki sicer rušijo mostove, toda nikoli

94.000 brt je bilo potopljenih pred obalo USA

Novi veliki uspeh naših podmornic - 72 sovjetskih oklopnjakov na Kerču odpravljenih

Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 11. aprila objavilo:

Poprav 8. aprila je bila javljena potopitev 16 sovražnih trgovskih ladij s 104 tisoč brt; vsem pa so naše podmornice javile nadaljnje velike uspehe. Neposredno pred ameriško vzhodno obalo so potopile 12 trgovskih ladij s 94.000 brt, med temi štiri velike tankerje.

Razen tega posebnega poročila je vrhovno poveljstvo oborožene sile objavilo:

Na polotoku Kerču ni bilo več posebnih bojov, odkar so se dne 9. aprila z velikimi izgubami zlomili sovražnikovi napadi. Število uničenih oklopnjakov se je povišalo na 72, število oklopnjakov, ki so vsled zadetkov postali negibljivi, pa na 29.

Na obali Črnega morja so nemška bojna letala bombardirala sovjetske pristaniške naprave in s polnimi zadetki poškodovala dve veliki trgovski ladji.

V srednjem odseku vzhodne fronte je bilo uničenih več obkoljenih skupin sovražnikovih sil. Ob uspešnih sunkih nemških čet je sovražnik utrpel velike krvave izgube.

V severnem frontnem odseku so izpodleteli močnejši, po oklopnjakih podprti sovjetski napadi.

V Laplandu so nemški planinski lovci

skupno s finskimi skupinami v drznem sunku zavzeli neko močno izgrajeno sovražnikovo oporišče in uničili 40 bojnih postojank z njihovimi posadkami.

Pred severno norveško obalo je neka sovjetska podmornica zavezila na nemško minko zaporo.

V severni Afriki smo južno od kraja Tmimi odbili slabejše britanske sile. Sovražnik je izgubil precejšnjo število ujetnikov. Skupine bojnih in lovskih letal so z dobrim uspehom napadle britanske poljske postojanke in zbirališča avtomobilov v Marmariki ter bombardirali železnico v puščavi in druge sovražnikove zveze v zaledju.

Zračno orožje je nadaljevalo svoje velike napade na otok Malto. V zračnih napadih so nemški lovci sestrelili 11 britanskih letal.

Ob Rokavskem prelivu in pred norveško obalo, so nemški lovci tekom včerajšnjega dne v zračnih bojih sestrelili sedem britanskih letal.

Iz skupin britanskih bombnikov, ki so v minuli noči izvedli motilne polete na zapadno in severozapadno Nemčijo, so nočni lovci in protiletalsko topništvo sestrelili 12 letal.

Kapitänleutnant Topp, ki se je pri opera-

ne zmorejo navezati skupnih moči. Nemški urednik se ne izgublja v strankarskem govorjenju, ni orodje judovstva in mednarodnega prostozidarstva, temveč je govornik nemškega naroda, ki si je v narodno-socialistični vladi ustvaril najboljše in najdostojnejše zastopstvo. Mi razumemo pod svobodo nekaj drugega, kakor pa nevirano izdijvanje destruktivnih nagnenj.

Mi hočemo ustvariti tisk, ki poučuje in pojasnjuje, ki prikazuje veliko linijo politike in razširja pogled preko dnevnega dogajanja in bralce zori k razumevanju velikih zvez današnjega dogajanja.

Naloga, ki je s tem postavljena tisku, prekorači velikost dosedanjih zahtev. Že so se mnogi žurnalisti v vsej Evropi združili v »Unijo evropskih žurnalističnih zvez«, k si je po svojih pravilih postavila kot cilj one zahteve, ki so že veljale za nemškega časnika. Ta unija, ki sedaj zaseda v Benetkah, ustvarja podlago prihodnjega oblikovanja evropskega tiska.

Bismarck je nekoč izrekel besede, da bo moral vsaki narod prej ali slej plačati šipe, ki jih je njegov tisk nekoč razbil. Ta izrek dobiva danes svojo grozno potrdilo. Tisk sovražnih držav je bil tisti, ki je polil lumanje polno vedro po nemškem narodu in njegovem vodstvu. Ne nazadnje je zato odgovoren za današnjo borbo. Mi smo storili, kar smo mogli, da bi ustvarili boljše medsebojno razmerje evropskih držav. Naši nasprotniki, — in to je v prvi vrsti judovstvo in mednarodno prostozidarstvo, v čigar službi stojijo politiki zapadnih demokracij in oni ostalih držav, niso hoteli miru. Poslužili so se tiska, da bi podpihivali vojno. V vojnem ognju se pa politiki in časnikarji združujejo, gradijo nov svet, ki je prost sovraštva, ki je tako zagrenjevalo medsebojno življenje narodov.

Tisk se bo zavedel svoje velike odgovornosti napram narodu, čigar zvočnik je.

Veliki cilj: nova Evropa, se približuje svojemu uresničenju. z

Sovjetski napadi na Kerč so se izjalovili

(Nadaljevanje s 1. strani.)

nih zadetkov. Nemški lovci so v več zračnih bojih nad otokom sestrelili 13 letal.

Sturmman Schulz iz neke skupine orožja je dne 5. aprila sam zavzel neko po sovražniku zasedeno zaklonišče, uničil posadko in kljub močnemu ognju razstrelil nek sovražni oklopniak najnovejše konstrukcije.

Popoln uspeh obrambe pri Kerču

Napadi na Malto podnevi in ponoči

Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 10. aprila objavilo:

Na polotoku Kerč je imela obramba proti močnim, po oklopniških in zračnemu orožju podprtim napadom popoln uspeh. Poleg visokih krvavih nasprotnikovih izgub, je bilo po dosedanjih poročilih uničenih 36

Velika japonska pomorska zmaga

Matična ladja za letala in dve nadaljnji križarki potopljene

Tokio, 14. aprila. Kakor objavlja japonski glavni stan, so bili dne 9. aprila v vodovjih pri Trincomaliju na cejlonski vzhodni obali potopljene sledeče ladje: nek britanski nosilec letal tipa »Hermes«, dve križarki tipa »Birmingham« in »Emerald«, nek rušilec in neka patrolna ladja.

Vrhu tega so bile najtežje poškodovane neka križarka in šest trgovskih ladij. V zraku je bilo sestreljenih nadaljnjih 56 sovražnih letal. Japonci so izgubili 10 strojev. Izgub lastnih vojnih vozil na japonski strani ni bilo.

Kakor je Reuterjeva pisarna v petek poročala, so v Londonu uradno objavili, da je bil potopljen britanski nosilec letal »Hermes«.

Ni pa še na angleški strani priznanja o

nadaljnjih težkih izgubah vojnih ladij, ki jih je po poročilu japonskega glavnega stana Anglija utrpela v vodovjih pri Trincomaliju ob vzhodni cejlonski obali.

Führer Paveliču

Berlin, 14. aprila. Führer je hrvaškemu državnemu vodju dr. Ante Paveliču o priliki prve obletnice obstoja neodvisne hrvatske države poslal sledečo brzojavko:

»O priliki prve obletnice obstoja neodvisne hrvatske države sporočam Vaši ekselenci odkritosrčno čestitke želeč Vam osebno srečo in srečno bodočnost zavezniškemu hrvatskemu narodu, ki se tako krepko udeležuje porazenja boljševizma in izgradnje evropskega novega reda.«

Prošnja za premirje na Bataanu

Obrambne črte USA-čet prebite

Tokio, 14. aprila. Domei poroča s Filipinov, da so sovražne čete v jakosti 60.000 mož na Bataan-polotoku (Batana) zaprosile poveljnika japonskih čet za premirje. O izidu pogajanja o kapitulaciji še ni ničesar znanega.

Težki japonski topovi so šli v petek v položaje na Bataanskem polotoku, od koder imajo polni razgled na otočno trdnjavo Corregidor in so oblegani USA branik v Manilskem zalivu obsuli z uničujočo točo iz jekla in železa. Istočasno so podpirala ja-

sovražnih oklopniakov in nadaljnjih 26 s strelji onesposobljenih za manevriranje. Na raznih drugih odsekih vzhodne fronte so bila lastna napadalna podvzvetja uspešna. Ob Volhovu je bila obkoljena in uničena sovjetska skupina sil.

V severni Afriki je bilo v bojih izvidniških čet uničenih ali uplenjenih več britanskih izvidniških oklopniakov in topov.

Nemške skupine bojnih in lovskih letal nadaljujejo podnevi in ponoči napade na otok Malto. Bombni zadetki v polno so v državnih ladjedelnicah, napravah v pristanišču in doku ter na letališčih povzročili nadaljnje poškodbe.

Na angleški južni obali so lahka bojna letala dosegla polne zadetke v neki plinarni. Zaradi eksplozije plinomera so nastale težke poškodbe v okolici nahajajočih se tovarniških naprav.

Nad nemškim zalivom je mornariško topništvo sestrelilo tri britanske bombnike.

Obergefreiter Feld nekega oddelka lovcev na oklopniake je pri bojih na polotoku Kerč dne 9. aprila, daš je bil ranjen, odstrelil sedem sovražnih oklopniakov.

ponska letala napad z mnogimi tonami pogubonosnih bomb. Pri tem intenzivnem bombardiranju po japonskem topništvu in bombnikih so se iz sovražnih položajev dvigali veliki oblaki dima in zavili zaliv Manila v globoko temo.

Po krepkih napadih japonskega armadnega letalstva je protiletalsko topništvo na otoku Corregidorju v soboto popoldne popolnoma utihnilo.

Japnske mornariške čete za izkrcanje na filipinskem otoku Cebu so v petek zasedle mesto Argao na vzhodni obali in Barili, važno mesto na zapadni obali otoka. Istega jutra so jurišne čete vdrle v pristanišče glavnega mesta Cebu. K bojem na Bataan-polotoku še poročajo, da japonske prednje straže, ki so dosegle Mariveles na južni konici polotoka v ljutih cestnih bojih čistijo mesto.

Pri svojem bliskovitem prodiranju so Japonci zasedli kraje Limai in Lamao na južnem koncu polotoka in so sovražniku trdo za petami. Pri tem so napravili številne ujetnike, med njimi tudi poveljnika 21. USA divizije, nekega USA poveljnika regimenta in več drugih oficirjev. Praviijo, da se je v Limai in Lamao vdalo več tisoč mož sovražnih čet, ker niso mogli prenesti besnih napadov japonskega letalstva.

Roosevelt noče ničesar reči!

Lissabon, 14. aprila. Na tiskovni konferenci v Beli hiši je predsednik Roosevelt izjavil, da je vsaki mož v Združenih državah zaprepasčen nad dogodki na Bataan-polotoku. Razen tega ne more zavzeti nikakršnega stališča k vojnemu položaju.

takšne presaditve v nižine med Strumo in Mesto.

Bolgarska ni samo narasla s 103.000 na 152.000 km², temveč tudi številčno za 2 na 8,4 milijonov glav. Mnogi problemi zahtevajo takojšnje rešitve. Univerzo širijo. Pomankanje inženirjev je privedlo tudi do tega, da v Sofiji ustanovijo tehnično visoko šolo, ki bo nastala v posebni univerzitetni četrti. Donava si je pridobila velik pomen. Lani ustanovljena »Bolgarska d. d. za rečno plovbo« je s tem računala. Bolgarska bo otvorila tudi redno obalno plovbo na Egejskem morju.

R. H.

Razgled po jugovzhodni Evropi

Donavska rečna plovba je glede sprejema tovorov otvorila novo poslovno leto 1942., ki se glede trif zaračunava že od 1. marca.

V Zagrebu so ustanovili Hrvatsko rečno brodarstvo delniško družbo (Hribrod) z glavnico 100 milijonov kun. Delokrog podjetja je rečno brodarstvo v tu- in inozemstvu, zlasti na Savi in Donavi. Družba bo opravljala tako osebni kakor tovarni in vlačilski promet.

V hrvatski notranji upravi so se izvršile izpremembe v tej smeri, da so več velikih županov vpoklicali na službo v področju njihovega dosedanjega delovanja v notranjem ministrstvu in postavili nove velike župane.

Hrvatski poljedelski minister je sporočil, da bo Hrvatska zastopana na spomladanskem velesejmu v Milanu.

Hrvatsko poljedelsko ministrstvo je pozvalo kmečko prebivalstvo, naj v tem letu

nasadi čim največ oljvitih rastlin, da se tako z rastlinsko mastjo nadomesti primanjkljaj živalske masti.

Za deveti vzorčni sejem v Plovdivu, ki je bil otvorjen na velikonočni ponedeljek, je izredno veliko zanimanja. Že prvi dan sejma so našli okrog 35.000 obiskovalcev. Večjih trgovskih zaključkov, ako se ne ozi-ramo na manjše nakupe — naravno doslej še ni bilo. Posebno zanimanje se opaža glede tekstilnih izdelkov. Nemčija, Italija, Ogrska, Romunija, Turčija in Švica imajo lastne paviljone, in Nemčija je skupno z Bolgari organizirala kmetijsko razstavo, kar kaže nazorno sodelovanje obeh držav na agrarnem sektorju.

Za izvršitev prvih dveh odsekov gradbenega programa romunskih državnih železnic so v aprilu 1941 odprli kredit 8,5 milijonov lejev povišali na 29,8 milijonov (okroglo 600.000 RM). Od tega kredita bodo 10,5 milijonov lejev uporabili za naročila

ZRCALO ČASA

Führer je podelil državnemu upravniku ogrske kraljevine Nikolaju pl. Horthyju zlati veliki križ reda nemškega orla.

Führer je padlemu Hauptmannu Wilhelmu Spießu, skupinskemu poveljniku v nekem krdelu rušilcev, v priznanje njegovega junaštva v borbi za bodočnost našega naroda podelil kot 85. vojaku nemške oborožene sile hrastov list k viteškemu križu železnega križa.

Državni minister dr. Goebbels je kongresu Unije nacionalnih častniških zvez v Benetkah poslal pozdravno brzojavko.

Iz prostovoljcev vseh nemških gau-ov sestavljeni Infanterie-Regiment »Großdeutschland« je, čeprav je tekom zadnjih mesecev bil skoraj vedno v žarišču bojov na vzhodni fronti in je večji del tega časa moral odbijati krepke sovražne napade, zbral za vojno zimsko pomoč 1941-42 86.650 RM.

Po poročilu državnega finančnega ministra ne bodo izvedli osebnega in obratnega popisa 1942. Urlist 1942 ne bodo sestavili. Državni finančni minister bo določil, da bodo davčne karte 1942 veljale tudi za leto 1943.

Neki švedski pomorščak je po svojem povratku na Švedsko poročal o svojih vožnjah po Atlantiku v angleški službi. Kakor pripoveduje, se je koncem marca lanskega leta nahajal na krovu nekega švedskega vozila, ki je vozilo v nekem iz 47 ladij sestojem angleškem konvoju. Od teh 47 vozil so samo tri dosegla svojo namembno mesto Anglijo.

Angleški vojni minster je, tako poroča Reuter, v nekem govoru v Cardifu odgovoril na vprašanje, kakšen pomen bo imela angleška armada v tem letu. Rekel je dobesedno: »Kjer le moremo, moramo podvzeti operacije v svrhu odklona, da bodo sovjetski Rusi lahko preživeli še to poletje.«

Na vsem Ceylonu so pričeli zapirati prominentne člane stranke Samasamajistov.

V Londonu gradijo Leninov spomenik, ki ga bo na Leninov rojstni dan odkril Majski.

Angleški strah pred invazijo je učinkoval: tudi Kanada hoče sestaviti guerilsko armado. Ta naj služi pri obrambi pred japonskimi padalci, če bi ti hoteli pristati na obali Tihega oceana, tako je najavil kanadski obrambni minister Halston v Ottawi.

Cesarski glavni stan je v petek ob 11. uri objavil, da so japonske mornariške enote dne 31. marca popolnoma zasedle Božične otoke, 350 km južno od Jave.

Japonci so prvičkrat stopili v velike pokrajine burmeškega olja. Doslej so japonska specialna poveljstva lahko hitro odpravila razdejanja, ki so jih napravili bežeči Britanci.

Verlag und Druck: NS-Gauverlag und Druckerei Kärnten GmbH, Klagenfurt - Verlagsleiter: Dr. Emil Heltan. — Hauptschriftleiter: Friedrich Horstmann, Zuzelt ist Anzeigenliste Nr. 1 editio

Razgibana Bolgarska

Vprašanje večjega prostora

Naglas zadnjega govora ministrskega predsednika Filova je bil na pozivu, naj se mobilizirajo vse ustvarjalne sile, da se zagotovijo narodne zveze.

Simptom te volje je enodušni sprejem vseh vojaških predlogov po večših kritično ugašenem sobranju. Čeprav pripade 36% državnega proračuna armadi, so sprejeli novi oboroževalni kredit v višini 2,6 milijard lev z navdušenimi izrazi simpatije za vojne ministra. Nadaljnje obtežitve davkoplačevalca obljublja pričeta izgradnja vojnega brodograja; valed mirovnega diktata razmilitarizirano mornariško šolo so reaktivirali in povečali za akademijo. Iz uspeha notranjega posojila, ki je bilo izvirno omejeno na tri milijarde, znaša pa danes že štiri milijarde, od česar so 46% prostovoljno podpisali, lahko spoznamo edinost in neizrabljeno voljo dežele. Pri tem pa mora poedinec prenašati že občutno breme: podraženo življenje pri le malo povečanih dohodkih, omejitev nekaterih živil, »brezkrušni ponedeljek« in letos celo brezmesni velikonočni teden, omejitve, ki seveda še niso tako občutne kakor v drugih vojujočih se državah. Polzvedovanja zimskih mesecev so pokazala, da jesenskega voznega reda niso mogli v vseh pokrajinah popolnoma izpolniti. Četudi leži temu vzrok v klimatičnih in tehničnih težkočah, vendar ne reši vlade dolžnosti, da zamujeno sedaj nadoknadi. Neki po njej nastavljeni generalni komisar mora skrbeti, da pošiljajo tudi nova ozemlja bogat donos in da pridejo njive brez go-

v Nemčiji in okviru nemško romunske kreditne pogodbe z dne 4. decembra 1940.

Iz romunskega državnega glasnika je razvidno, da bodo po odredbi ministrstva za narodno obrambo ustanovili tabore za izobraževanje nižjih voditeljev romunske delovne službe »Delo romunske mladine«.

Policijsko sodišče v Budimpešti je obsodilo 34 židov zaradi prestopka po zakonu o židih na denarne kazni od 1000 do 5000 pengő (750 do 3650 mark). Pri teh prestopkih navedenega zakona je šlo povsod za to, da niso oblastim prijavili židovskih nameščencev, da bi na tak način prikrili židovski delež med nameščenci dotičnih židov.

Slovaško justično ministrstvo je izdelalo zakonski osnutek o prepovedi razkosanja kmečke zemlje in ga predložilo zakonodajni komisiji, da zavzame stališče.

Preosnova vlade v Sofiji

Sofija, 14. aprila. Bolgarski ministrski predsednik Filof je v soboto ponudil kralju ostavko vlade. Kralj je ostavko sprejel in poveril profesorju Filofu sestavo nove vlade. Ministrski predsednik Filof je istega dne izvršil preosnovo bolgarskega kabineta, ki je sedaj sestavljen takole: Filof, ministrski predsednik in zunanji minister; Gabrovski, notranji minister; Bojilof, finančni minister; general Mihof, vojni minister; Bartof, pravosodni minister; Jocofo, pravosodni minister, Zaharief, trgovinski minister; Petrof, minister za kmetijstvo, Vasiljev, minister za zgradbe; Radoslavof, železniški minister.

Pogled na Delhi / Sijajne lepote stare indijske prestolnice

Razgovori, s katerimi hoče britanski boljševik Cripps pripraviti Indijce, da bi bili zopet enkrat angleška krma za topove, se vršijo v Novem Delhiju, v prestolnici britanskega podkralja.

Indijsko glavno mesto Delhi je bilo že od nekdaj bojišče narodov, na katerem se je odigravala in odločala usoda dežele. V potokih je tekla kri pred njegovimi zidovi in med njimi ter v okoliških ravninah. Povsod se še najdejo sledovi ogorčenih bojev in ostanki, ki zgovorno pričajo o na dogodkih bogati preteklosti. Zaradi samovoljnosti svojih vladarjev se je Delhi kakor nobeno drugo mesto na svetu nahajalo neprenehoma v nekakšnem stanju potovanja. Vsakokratni vladar je že zaradi neke čistilakomnosti pustil propadati vse, kar je dal stoprav njegov prednik postaviti včasih z ogromnim potroškom. Toda Delhi, Staro Delhi s svojimi ruševinami in ogromnimi monumentalnimi stavbami in Novo Delhi v slogu evropske smotrnosti zvezane z indijsko arhitekturo ostane vendar eno izmed najlepših mest azijske celine.

Tu je stal nekoč najdragocenejši prestol sveta

Nova delhijska trdnjava in džamijska mošeja sta najodličnejši stavbi glavnega mesta. Sezidal jih je šah Jahan, največji stavbeni gospodar med indijskimi vladarji, sredi 17. stoletja, toda še danes se dojmi človeka, kakor da so jih pravkar ustvarile roke njihovih mojstrov. Dvorana za avdi-

ence indijskih mogulskih cesarjev v delhijski trdnjavi, ki ji pravijo »Diwan-i-Khās«, je podprta z mogočnimi, s krasnim mozaikom iz draguljev obloženimi stebri in ima obokan strop, ki je okrašen z dragoceno drobno zlato in srebrno pletenino, tla so ji sestavljena iz dragocenega kamenja, cela dvorana je zgrajena iz belega mramorja in mozaika. V tej dvorani je stal nekoč svetovno znani »pavji« prestol, najdragocenejši prestol na svetu, čigar vrednost so cenili na 200 milijonov mark. Samo strop z okraski iz drobne srebrne pletenine cenijo na 3½ milijonov mark. Toda pavji prestol, to iz debelih zlatih plošč sklopljeno, z demanti, smaragdi in rubini okrašeno dragocenost je leta 1739 perzijski vladar šah Nadir odpeljal v perzijsko glavno mesto.

Najlepša indijska mošeja

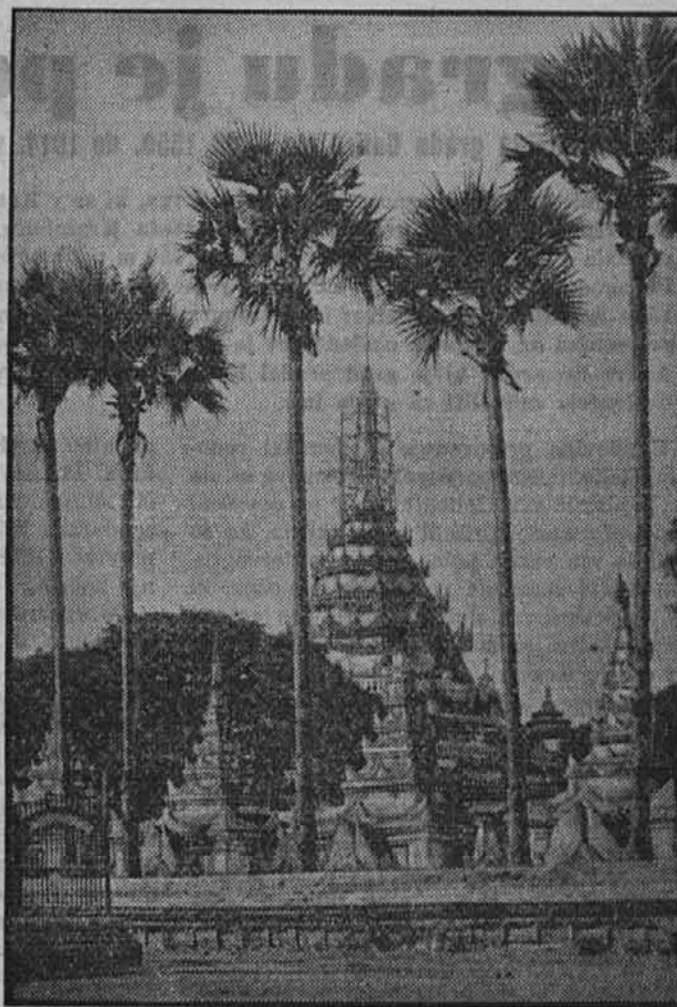
Nasproti se dviga najlepša indijska mošeja iz belega mramorja in rdečega peščenca, džama-mošeja, v kateri je utelešena najvišja dovršenost bizantinsko-arabskega sloga. Tujec, ki skozi vzhodni portal stopi na dvorišče mošeje, ostrmi ob pogledu na to vzvišeno in veličastno lepoto. Ogromna kamenita podstava te mošeje, v katero gre 20.000 vernikov, leži deset metrov nad cestno vršino. Visoke viseče stopnice držijo od juga, vzhoda in severa do mogočnih trinadstropnih vratnih stavb, ki vodijo skozi obokane hodnike na mošejsko dvorišče. Na obeh straneh se dvigajo rdeče in belo progasti 43 metrov visoki minareti; njih vr-

hove dišijo stebrišča s kupolasto streho.

Ogromen minaret

Z njihovih najvišjih galerij se nudi krasen razgled po glavnem mestu in po širokem ru razvalin Starega Delhija, iz katerega veličastno moli Kutab-Minar. Ta 20 km od sedanjega Delhija oddaljeni stolp je glavna prilika Starega Delhija. Bil je prej 83 metrov visok, danes meri le še 76 m, je pa s svojimi orjaškimi izmerami sredi prostranih budističnih, indijskih in mohamedanskih stavb naravnost čudovita stavba. Danes ima Kutab-Minar pet ogromnih nadstropij, najnižje s premerom 16 metrov in višino 32 metrov, medtem ko ima najvišje le še tri metre v premeru. Vsako posamezno nadstropje je obdano z galerijo, ki vodi okrog celega stolpa in ima obliko balkona, tako da se obiskovalcu ni treba naenkrat popeti na vrh 375 polžastih stopnic.

Tik Kutab-Minara stoji »železni steber« Loha-ki-Lath, ki so ga postavili v spomin kralja Dhare, kateri je baje živel okrog leta 300. ali 400. po našem štetju. Ta visoki steber predstavlja čudo kovaške umetnosti

Pagoda, kakršno često srečujemo v Indiji

(Sammlung, Seiler, M.)

in nikdar ne rjavi. Čudovito lep je tudi na sveti gori Aboo ležeči Džama-tempelj, ki so ga baje sezidali v letu 1032. Od daleč pozdravlja najveličastnejše indijsko svetišče »Veliki tempelj« v Bhavanišvaru.

Domej Tsushin Sha

Poročevalni urad velesile Japonske

Odkar je prišlo do konflikta na Pacifiku, je poročanje iz vzhodne Azije spričo naraščajočega zanimanja evropske javnosti za dogajanja v neizmernih daljavah Tihega oceana in njenih obrobni ozemljih zavzelo tak obseg, da pač menda ne izhaja noben časopis, ki ne bi poročal o uspehih japonske oborožene sile v bitki za velikoazijski prostor. Najbolj karakterizirajo ta poročila besede »Tokio« in »Domej«. Pod besedo »Domej« je mišljena velika japonska poročevalna pisarna, ki jo prav za prav označujejo s skupnim imenom »Domej Tsushin Sha« (zedinjene poročevalne agenture). Iz tega vira torej izhajajo vsa tako označena poročila.

Boj proti anglo-amerikanskemu monopolu

Kakor že pove ime, izvira Domej iz združitve že obstoječih poročevalnih zastop-

stev, in sicer prejšnjih »Shimbun Regno« in »Nipon-Dempo«. Ko je novo ustanovljeno podjetje 1. januarja 1936 pričelo z delovanjem, je moralo premagati znatne težkoče; kajti ne le na vsej vzhodnoazijski celin, ampak tudi na japonskih otokih samih so bile takrat odločilnega pomena obe veliki severnoameriški agenturi Associated Press in United Press ter britanska Reuterjeva pisarna. Te so znale izriniti obe mali japonski pisarni. Koncem koncev je bil to tudi vzrok, da sta se združili in da je tako nastal močan poročevalni zavod, ki se je lahko z uspehom podal v boj proti angleško-amerikanski konkurenci. Ta je sicer napela in zbrala vse sile, da bi obdržala svoje stališče, vendar se je pisarna Domej korak za korakom pomikala naprej, pri čemer so jo uvidno podpirali poročevalni uradi osi. Ne nazadnje iz tega razloga so se med pr-

(Nadaljevanje na 7. strani.)

Indijci se bore za svojo svobodo

Zagovornik nacionalne Indije ima nagovor na prebivalstvo neke indijske vasi in mu, pojasnjuje politična dnevna vprašanja. Take prizore bi mogli tudi danes opazovati v mnogih indijskih vaseh, kjer postaja vedno večje upanje, da se osvobodijo britanskega jarma.

Neki otrok kliče

Zgodbica — napisal Friedrich Horstmann.

Dostikrat so samo majhni pripetljaji, po katerih potem zavestno doživimo velike stvari. Mar ne vidimo pri tistem opazovanju v travniški cvetki z njeno čudovito barvno igro, njenim cvetjem, listi in čašami razodetje božanstvenega, in ali se ne obrnejo po njej naše misli k večnim virom bitja?

Bilo je v Champagni sredi kratkega in trdega boja za neko vas. Zrak je bil napolnjen s hrupom topov, razpoknjenimi granatami in z ropotanjem strojníc. Oslabljeni po peklenskem ognju so morali Francozi opustiti svoj položaj. Oklopnjaki so prodrli; pehota jim je sledila, da v nezadržanem napadanju prodrejo kilometer za kilometrom v sovražno deželo.

Med tem se je napravil večer. Neka pehotna kompanija je ostala čez noč v vasi, ki so jo ljudje zapustili in v kateri je bilo še nekaj nepoškodovanih hiš.

Neki poročnik je dobil povelje, da s svojim vodom varuje južni izhod vasi. Na poti so se približevali skupini hiš, med katerimi je bila ena, kakor po čudežu, nepoškodovana, ako ne upoštevamo razbitih šip, medtem ko se je okrog in okrog vse kadilo in gorelo. Nemškemu vojaku tak pogled ni bil nič več kaj nenavadnega. Zakaj so se pa zdržnili in prisluhnili? Napeto so opazovali hišo in prisluškovali.

Neki otrok je tam zavpil in zopet utihnil — in vpil znova. Preko trdih obrazov borcev je šinil pobit smehljaj. Prisluškovali

so temu otroškemu glasu kakor da bi bil to kak zvok iz nadzemeljskega sveta. Z zadrževanim dihom so nekaj časa čakali, dokler niso zopet zaslišali tega otroškega glasu.

Dva ali trije moške so se končno ločili od skupine, usmerili svoje korake k hiši, šli notri in v mraku in svetlobi plamenov gorečega sosednjega poslopja stopili na prag neke sobe. Ostali tovariši so sledili, nehote so umirili svoje korake. V postelji je ležala neka mlada žena, na prsih je imela svojega otroka. Dete se najprej ni dalo motiti, potem se je pa s prisrčnim nasmeškom ozrlo po tujih možeh. Šele tedaj so vojaki pristopili in začudeno opazovali to sliko večnega življenja, kakor kakšno nebeško prikazen. Potem so se umaknili, da so napravili mesta drugim tovarišem.

Nihče ni izrekel niti besedice ob pogledu na to sveto sliko. Nihče ni vprašal po tem, zakaj ni zapustila mati z otrokom to pororišče groze.

Dva moža sta ostala, skrbela sta za mater in otroka, prinašala sta jima hrane, mleka, čokolade, vse kar so imeli, kajti vsak je hotel nekaj dati.

Za nekaj hipov so zmage vajeni moške skoraj pozabili na vojno. Vsi so se čutili nekako ganjene po tem znamenju previdnosti, ki je držala svojo varujočo roko nad mladim življenjem. V daljavi je gmelja fronta. Infanteristi v razstreljeni vasi v Champagni so pa sedeli, ko niso stali na straži, v neki drugi sobi te hiše, pisali pri medli svetlobi

kake sveče pisma svojim ženam ali pa pošiljali med svojimi stvarmi že pomečkane slike svojih otrok. Topel blesk jim je bival v očeh. »To je moj najstarejši«, je rekel pač marsikateri k svojim tovarišem, ali: »Bilo je jeseni, ko sem bil na dopustu«. Drugače je visel vsak na svojih lastnih mislih ali spominih.

Sredi vojne so doživeli uro, ki je ganila njihovo srce in storila, da so molčali. Prostorne globine človeške duše so imele tudi sedaj prostora za to sliko pogumne matere z njenim otrokom, kar je usmerjalo njihove misli k njihovim dečkom in deklicam doma.

Dostikrat so samo majhne stvari, ki se nam dozdevajo kakor simboli vsega sveta in nas opozorijo na globokejšo in obširnejšo zvezo življenja.

Vedenje ranjencev

Zmagovalci nad bolečinami

Piše vojni poročevalec Adolf Weber.

Ukrajinska kmečka soba je nabito polna. Na slami leže ranjenci, ki so jih pravkar pripeljali z bojišča. Suhe in ostro markantne so poteze zdravnika. Že več dni se ni mogel briti, in zato prekrivajo bujno rastoče koccine prve gube minule mladosti. Pred njim stoji nekoliko sklonjena postava nekega podčastnika. Odprta usta, očitna mlahavost potez pričajo o tem, da povzroča rana bolečine njegovemu telesu. Zdaj stoji tukaj, vse njegovo upanje se zrcali v motnem pogledu na zdravnika.

Ta preišče rano, ne da bi trenil z obrazom. Njegove oči srepo opazujejo. Koncentracija volje pomaga ga napravi negib-

nega. Strel je prodril do hrbta! Izstrellek krvavi. Tukaj ne opravi prva pomoč ničesar. Obvezo!

Na kmečki postelji, prevlečeni z hodničnimi rjuhami sedi topniški stražmojster. Bil je opazovalec v prvih vrstah. Tam ga je zadel najprej strel v podlaket. Fraktura! Nato mu je povrh še nek izstrellek pehote prebil vrat. Zdravnik odveže sanitetjevo obvezo in izjavi: »Strel skozi debelo kožo na glavi!« Rešen je! Marsikateri strel je videti pač hujski nego je v resnici.

Toda strel v podlaket boli. Sanitetski feldvebel prinese naslon in ima pripravljen pas.

»Zdaj vam bom moral povzročiti bolečine,« reče zdravnik. Stražmojster pokima. Zdravnik prisloni naslon in razvija obvezo. Niti najmanjšega glasu ni iz ust ranjenca. Otipljivo bolečo bunko napravi kost pod kožo. Še vedno nobenega glasu! Tu vpraša zdravnik: »Ali ste vi aktiven?« — Stražmojster to kratko potrди.

Pozneje reče zdravnik, obrnjen v stran: »Krasno vedenje!«

Tako se vrstijo drug za drugim, drobci prestreli, strelji v trebuh, vsak ima svoje posebno bol. Vse to jemljemo nase, ker se vendar že leto dni borimo zmagovitemu miru nasproti. Ako upoštevamo žrtve svetovne vojne, zahteva vsaka bol te vojne celotno politično spolnitev. Na to seveda v blatu zimske fronte nihče ne misli. Toda vsak poedinec zastavi svojo kri, svoje življenje, sicer pod neizbežno silo povelja, vendar, kar vsak pozna, za življenje in raz-

Čim bolj žalostno je sovjetsko nečloveštvo, tem bolj uvideva to vsak vojak.

Iz gradu je postala bolnišnica

Zgodovina gradu Gallenfels - Od 1550. do 1914. v plemiških rokah. - Potem pljučni sanatorij - Sedaj bolnišnica

Na južnem pobočju mogočnega Kreuzberga, ki se v Karawankengruppe s Storschitzem vzpne do 2134 m, nekako 13 km od mesta Krainburga in 8 km od mesta Neumarkta čisto v stran od državne ceste, v 500 m nadmorski višini, leži grad Gallenfels. Po zgodovinarju Johann Weichard Freiherr von Valvasorju je ta grad približno leta 1550. zgradil Georg Kreutzer iz Krainburga in ga imenoval »Kreuzhof«. Po smrti tega posestnika oz. njegovih naslednikov je grad prešel v posest plemiča von Oberburg Andre Benardina, ki je grad prodal Freiherru von Gallenfels. Temu graščaku se ima Gallenfels zahvaliti za svoje ime.

Zgodovina pripoveduje o plemiški rodovini Gallenfelsov bore malo. Domneva se, da se je plemič von Gallenfels šele po dovršeni protireformaciji priselil v Oberkrain, ko so bila že vsa važna javna mesta v Herzogtumu Krain zasedena po uglednih možeh, ki so skeptično zrlj dol na priseljene aristokrate, kateri so si pridobili le malo zaslug za deželo Krain.

Leta 1656. je Johann Jakob Freiherr von Gallenfels zaprosil za kranjsko deželno pripadnost. Štiri leta pozneje vidimo tega plemeničarja že v deželni službi, ko je na ljubljanskem polju kot praporščak tretje kompanije kranjskih deželnih aristokratov pričakoval Erzhertza Leopolda I., ki je prihajal preko Loiblpassa. Leta 1688. sta vladala v Gallenfelsu Johann Andre pl. Gallenfels in njegova soproga Maria Elisabeth pl. Fahrenfeld, ki sta pokopana v cerkvi v Senitschno. Johannu je sledil njegov sin Eusebius, ki je bil poročen za Agnes Rebekka. Ta dva sta imela pet sinov in štiri hčere. Eusebius Freiherr von Gallenfels ni doživel visoke starosti. Po njegovi smrti je vodila dolgo časa gospodarstvo njegova vdova baronica Agnes Rebekka, dokler 22. avgusta 1776. ni prevzel posestva njen sin Johann Ignaz Freiherr von Gallenfels. Ta je ostal neporočen, in ko je nastopil viharji čas francoske okupacije je kot 70-letni starček 22. januarja 1800. prodal grad Johannu Bap. Lilllegu. Sam se je preselil v Ljubljano, kjer je 15. septembra 1806. umrl. Lillleg je bil vzor zapravljivega graščaka; zato so grad 25. avgusta 1827. prodali na javni dražbi. Posestvo v Gallenfelsu sta prevzela sedaj Mihael Pagliaruzzi Edler von Kieselstein in Josef Stroy, doktor medicine. Ko se je ta februarja 1842. odrekel svoji polovici posestva, je ostal Pagliaruzzi oz. njegova soproga Theresia, roj. Longo Siebenstein na gradu do 11. avgusta 1860.

Od leta 1860. do 1917. je menjalo posest gradu Gallenfels nič manj kakor 14 gospodarjev.

Od leta 1917. zdravilišče

Ko je med prvo svetovno vojno izšel odlok, po katerem so se lahko potom kupčije pridobila posestva v svrhu invalidskih domov in pljučnih zdravilišč za domov se vračajoče vojake, so grad Gallenfels izbrali za pljučno zdravilišče. Kranjski deželni odbor je v marcu 1917. sklenil pogodbo, glasom katere je zadnji posestnik gradu Gallenfels, ki se je imenoval Jakob Gorjanc, vso nepre-

mičnino prodal za ceno 48.000 avstrijskih kron. Posestvo so vključili v fond vračajočih se bojevnikov na Kranjskem. Težka gospodarska kriza med svetovno vojno in po prevratu 1918. je pa preprečevala uresničenje načrta.

Po prevratu 1918. je deloval kot šef za zdravstvo v deželni vladi za Slovenijo v Ljubljani dr. Anton Breclj. Ta zdravnik se je trudil, da bi premostil največje težave prehodnega časa in v poznejših letih mirnega razvoja pospešil ustanovitev pljučnega zdravilišča v Gallenfelsu. Spomladi 1920. so na gradu Gallenfels zasilno opremili devet sob in določili za pljučnobolne vojne invalide. Leto pozneje so preuredili zapadno gradu nahajajoče se gospodarsko poslopje in jeseni 1921. so se vselili v to poslopje, ki je obstojalo iz osem bolniških sob s 40 posteljami, odprte verande in kopalnega prostora, bolniki, ki so bili do takrat nastanjeni v gradu.

Istega leta so z prizidanjem enega nadstropja na pritlično, jugovzhodno od gradu ležeče gospodarsko poslopje ustvarili novo kuhinjo s pripadajočimi pritliklinami in pralnico kakor tudi 10 stanovanjskimi prostori za žensko osebje. Istočasno so pričeli z adaptacijskimi deli v gradu in so prostore v pritličju opremili za upravne pisarne, one v prvem in drugem nadstropju pa za stanovanja zdravnikov in uradnikov. Nekaj prostorov so opremili tudi za pomožno osebje. Zgraditev glavnega kanala s čistilno napravo, napeljava novega visokotlačnega vodovoda, naprava nove ceste in nabava bencinskega elektro-motorja, ki je zavod preskrboval z električnim tokom, so bile pridobitve v letu 1921. V skromnem obsegu so pričeli tudi zemeljska dela na gradbišču nove glavne zgradbe.

Različne nove ureditve

Spomladi 1922 so končno pričeli z zidavo 60 m dolge, štiridelne nove zgradbe in še jeseni istega leta so jo spravili pod streho. Radi različnih težav, ki so se stavile na pot, so dela pri novogradnji le zelo počasi napredovala in šele leta 1925. so mogli to poslopje s 140 posteljami otvoriti javnosti. Leta 1926. so uredili novo hladilno napravo, zgradili 60 metrov dolgo ležalno lopo, opremili teraso in električno omrežje priklopili na elektrarno v Neumarktu. Upravitelstvu se je tudi posrečilo, da je kupilo neko bližnje posestvo.

Da bi mogli zadostiti vedno večjim zahtevam, se je l. 1927 odločila deželna vlada

v Ljubljani, da pljučno zdravilišče v Gallenfelsu izpopolni. S pomočjo posojila so v letih 1928, 1929 in 1930 zgradili novo upravno poslopje in stransko poslopje izgradili za zdravniške svrhe in povišanje bolniškega staleža. Dalje so s prizidavo razširili gospodarsko poslopje in povečali strojno opremo bolnišnice. 300 m od bolnice je nastalo veliko gospodarsko poslopje in pralna naprava. Pljučno zdravilišče Gallenfels je bilo tako z 210 posteljami največje svoje vrste v Oberkrainu. Leta 1937. je centralna uprava bolniškega fonda nekdanjih jugoslovanskih železničarjev v Beogradu dovolila ustanovi-

Požrtvovalno žensko delo v Oberkrainu

Žene v novih pokrajinah nočejo zaostajati

Ne mine dan, da ne bi iz Oberkraina prišli v Gaufräuentumsleitungo mogočni zaboji, dobro zavite bale in obširne vreče. Ko jih odvijemo, najdemo v teh pošiljkah sad nepočivajoče pridnosti naših rojakinj, darove za tovariše naše vojske na fronti in prav posebno v lazaretih. Z največjim veseljem jih sprejmemo, kajti vsebujejo lične, tople copate iz filca, kožuhovinastih ostančkov, volne, slame ali ličja; njihova oprema priča o dobrem okusu in kaže ljubezen, s katero so jih izdelali. Sto in sto teh prišernih darov so že dovedli njih namenu, že dolgo je četrti tisoč prekoračen in še vedno ne odneha ta tok ženske pridnosti. Pisane in mehke, v barvitosti vendar skrbno ugašane, z ljubkimi kartami, na katerih Oberkrainerice pišejo svoje drage želje neznanim, rezljani pisani srčki krasijo copate; tako stojijo najprej v izložbah krajevnih skupine, v katerih so jih v mnogournem delu izgotovili. Lastno gospodinjstvo in šivalne sobe nemške ženske ustanove izpolnjuje ustvarjajoča ljubezen.

Vse to je dokaz, da je delo žen in z njim vred vse obsegajoče medsebojno občestvo in povezanost ljudi tostran in onstran gora pravilno razumevano in izvajano. Skoro 2000 rojakinj je že pričelo svoje častno delo kot uradne upraviteljice. Z veseljem in največjim zanimanjem se rojakinje udeležujejo več kot 100 kuharskih tečajev, ki jim jih mlada strokovna učiteljica Trude Angerer neumorno nudi. Da, mnoge voditeljice krajevnih oddelkov so priučeno dale celo že v lastnih tečajih dalje. Velika šolanja v Waldu an der Sawe in majhna, ki zajemajo okrožje z njegovimi krajevnimi skupinami, jim dajo svetovnonazorsko podlago, istočasno z usmeritvijo za njihova delovna področja, organizacijo, posloводство, materinsko službo, pomožno službo itd.

Tudi krajevnice voditeljice žen, voditeljice blokov in celic so že izšolane in preudarno in vestno oskrbujejo svojo službo. Že dolgo je v teku akcija krpanja, kot podpora kme-

tev dependance v Gallenfelsu. Jeseni 1938. so s to novogradnjo pričeli, toda niso je več mogli dovršiti.

Lastninska pravica Reichsgau Kärnten

S polomom Jugoslavije je bilo pljučno zdravilišče v Gallenfelsu, čigar lastnik je bil oskrbni fond za vračajoče se bojevnike na Kranjskem, razlašeno. Prav tako so bile dependance za železničarje in vse nepremičnine dne 26. avgusta 1941. dodeljene Reichsgau Kärnten v lastninsko pravico. Ker v vsem zasedenem ozemlju Oberkraina biva okroglo 185.000 prebivalcev in ni bilo niti ene bolnice, so pljučno zdravilišče Gallenfels spremenili v javno bolnico. Tako je grad Gallenfels, kateremu so skozi več stoletij vladali samo plemiči, dobil svojo dostojno izpolnitev kot javna bolnica.

ticam s številnimi otroci, kakor tudi žene istočasno gojijo sosedsko pomoč.

Tudi otroška skupina je povsod zadela na navdušen odziv in v prvo posvetovalnico nemške ženske ustanove, ki je istočasno kot zamenjalnica čevljev k pomoči pripravljeno ob strani vseh rojakinj, pridejo trumoma šest- do desetletni, deloma sami, deloma s svojimi materami, da se prijavijo. Ti malčki komaj pričakujejo svoj tedenski popoldan. S prav takim veseljem obiskujejo Oberkrainerice tudi materinske tečaje, in skupni zaključek jim ne pomeni samo kakšno svečanost, temveč vse preveč rano ločitev.

One vse nočejo v ničemer zaostajati s svojo pridnostjo in svojim tovarištvom za Altgauom. To dokazuje tudi obisk vsakomesečnih družabnih večerov, ki je n. pr. v okrožju Radmannsdorf pri 22 prireditvah izkazal vsega skupaj 4000 udeleženk.

Vesti iz okrožja Radmannsdorf

Neumarktl. (Sprejem članov Kärntner Volksbunda.) Pred kratkim so po uvodnem nagovoru, ki ga je imel voditelj krajevnih skupine Pg. dr. Puza, v svečano okrašeni društveni dvorani »Na skali«, razdelili prve članske izkaznice in znake Kärntner Volksbunda. Ta čas znaša število članov nad 800.

Neumarktl. (250 udeležencev nemških tečajev.) Pouk v tečajih za nemški jezik bo te dni zopet povzet v večjem obsegu; javilo se je doslej že nad 250 udeležencev.

Habern. (Landrat nas je obiskal.) Pred kratkim je prišel v občinsko pisarno Pg. Hinteregger. Ko je bil pregledal prostore občinskega urada, se je z županom podal k savskemu mostu v Werdu, da se na kraju samem prepriča, da li je potrebna obnova tega mostu. Pri tej priliki je bila razmotrivana tudi možnost poprave savskega mostu v Globokem.

sem, ki si mi jih pisal še preden sva se bila poročila. V njem stoji, da bi raje živel z mano v peklu, kakor pa brez mene v raju...

Možiček vzdihne:

»Mar li nisem tega izpolnil?«

*

Gospa Debeluschka se bridko pritožuje: »Strašno, da naravnost grozno je to! Zdravnik mi je naročil, da se moram podvreči shujševalni kuri, a ti me nočeš pustiti v zdravilišče, Anton!«

»Ljubi srček,« miri gospod Debeluhar svojo boljšo polovico: »tako zelo te ljubim, da nočem pogrešati s tebe niti dekagrama!«

*

Stalno omizje popiva v gostilni »Pri zeleni žabi«. Nenadoma se obrne gozdar proti lekarnarju:

»Gospod lekarnar, vi sedite na mojem klobuku!«

Lekarnar se začudi:

»In kaj potem? Saj vendar že ne nameravate iti domov?«

*

V neki družbi, pri kateri je bil navzoč tudi Maks Halbe, so se zopet enkrat pogovarjali o blebetavosti mnogih žen.

»Nikoli nisem srečal nobene žene,« je rekel eden navzočih, »ki bi bila v stanu, da bi kakšno skrivnost obdržala zase.«

»Oh,« je menil Halbe, »ene tajnosti pa vendar nobena ne izda.«

In ta bi bila?«

»Svoje starosti.«

Deklè z ladje mrtvih

Iz resničnega življenja posneta povest

Nekega jutra so javili policiji, da se iskani nahaja v nekem malem pristaniškem hotelu.

Ute je bila ravno na stanič nadzornika Agulle, ko je prišlo poročilo: »Patsy je sprejel stražnika s strelj iz samokresa. Dva moža sta mrtva, trije težko poškodovani. Zgradil se je v svoji sobi, v katero je zavlekel nekega stražnika, ki ga je bil premagal.«

Agulla je zahteval zvezo s policijskim okolišem.

»Ali ne morete vreči ročnih granat, je vprašal.

»Ne, če vržemo ročne granate, ogrožamo svojo lastnega moža.«

»Dobro, pridem sam,« je odgovoril nadzornik Agulla. »Ne streljajte dalje, privedel bom ojačenje. Napadli bomo od spre-daj.«

Agulla se je poslovil od Ute in odbrzel v vozu za naskok z dvajsetimi možmi v pristaniško ulico, v kateri se je nahajal oblegani hotel.

Najprej so začeli obstreljevati pročelje. »Tam so sobe, v katerih se nahaja zločinec,« je pokazal neki stražnik.

»Ojačenja na zadnjo fronto hiše,« je ukazal Agulla. »Katero mostvo stoji tam?«

»Iz petega okoliša.«

»Dobro. Pričnete s streljanjem.«

Nato je sledilo nekaj saly proti oknom. Tu je pa planil nek stražnik iz hiše, zamazan s krvjo in v obrazu ves črn od smodnikovega dima.

»Od te strani ne moremo ničesar opraviti,« je javil. »Hiša ima preveč neugodno lego. Jaz poznam hodnik v hotel iz zatišja.«

ZA SVOJA ZLOČINSTVA JE STORIL SMRT.

Agulla se je zagnal naprej pred svojimi ljudmi. Bila je težavna pot. Toda obvladali so jo v pičlih minutah. »Dobite čim najhitreje zvezo,« je ukazal Agulla stražniku od prej.

Sedaj so stali pred vhodom v sobo. Vrata so bila malo da ne presejana s strelj. Z združenim silo so vlomili vrata.

»Mogoče smo ga pa že zadeli,« je menil eden, »ker ne strelja več!«

Naposled so bili v sobi. Tam je na tleh ležal težko ranjen stražnik. Brez obleke.

»Kje je Patsy?«

»V moji obleki je odnesel pete...« Je stokal ranjenec.

Mož, ki je nadzorniku Agulli pokazal pot do zatišja ni bil nihče drugi nego zločinec! — — —

Šele 48 ur pozneje je krmarja Patsya zgrabila neka portugalska stražna ladja, ko je poskušal odjadrati na ukradenem ribiškem čolnu v Hongkong.

Štiri tedne pozneje so ga obsodili na smrt. Ker je umoril poveljnika ladje in ladijskega kurjača, ker se je oborožen ustavljal policiji, pri čemer so bili štirje možje ubiti!

Utejinega zlata ni nihče več omenil.

Tri mesece pozneje je japonski parnik »Misaki Maru« spravil srebrnoplavo Ute z zlatom za Jedo-banko varno v Jokohamo. Ž njo tudi policijskega nadzornika Agullo. Ta je hotel enkrat za spremembo krmiti jelene na obali Miyajimi in si ogledati japonske templje.

Bila sta namreč na ženitovanjskem potovanju!

Konec.

Za smeh in zabavo

Prijatelj je vprašal Novaka:

»Torej kako, Josef, si li zadovoljen v tvojem mlademu zakonu?«

»Po pravici povedano, predstavljal sem si ga docela drugače.«

»Mar je ženka tako zlobna?«

»Kje neki! Toda komaj se zjutraj prebudi, me že prosí denarja. In to gre ves dan od jutra do večera!«

»Povej mi prosim, kaj pa počne s toliko denarja?«

»S toliko denarja? Saj ji ga vendar nikoli nič ne dam!«

*

Šef se razburja:

»Gospod Brodar, že dve uri opazujem, kako spite!«

Brodar plane pokonci:

»E... toda, prosim — sanjalo se mi je o trgovini!«

*

Ženka pravi očitajoče:

»Glej, Hans, tu najdem eno izmed pi-

Kreisleiter Dr. Pototschnig v Krainburgu

Tesni stiki med krogi iz Klagenfurta in Krainburga

Dne 8. aprila se je vršil v dvorani ljudskega doma poučni večer treh krajevnih skupin NSDAP iz Velikega Krainburga. K apelu je bil prišel Kreisleiter dr. Pototschnig iz Klagenfurta. Apel je imel velik uspeh. Vsi uradni upravitelji stranke in Kärntner Volkunda so se bili zbrali in poslušali navdušujoče besede Kreisleiterja iz Klagenfurta. Razen tega je prišlo več sto prebivalcev iz Krainburga. V tradicionalnem zborovališču NSDAP, veliki dvorani ljudskega doma, že skoraj ni bilo prostora za množice. Govor Pg. dra. Pototschniga je zvočnik prenašal na prostor pred ljudskim domom, kjer so stali možje in žene, ki niso dobili več vstopa v dvorano.

Kreisleiterja dra. Pototschniga je spremljal Kreisleiter Kuss, v dvorani ga je pozdravil vodja krajevne skupine Krainburg-mesto Pg. Koch. V svojem govoru, ki ga je ponovno prekinilo burno odobravanje, je Kreisleiter sosednjega okrožja nato orisal pot, ki ga je hodil nemški narod pod vodstvom Adolfa Hitlerja v zadnjih letih. Govornik je poudaril, da namerava nemški narod prijaviti svetu zahtevo do vodstva v Evropi. Ta zahteva ima svoj oslon v geografskem položaju nemškega naroda in države v osrčju Evrope, pa tudi v številni moči našega naroda in njegove kulturne storitve v preteklosti in sedanjosti. Že danes je Evropa postala družina, ki na vzhodu skupno koraka proti svetovnemu sovražniku. Iz nemške narodne skupnosti se je sedaj razvilo evropsko občestvo narodov. Poleg naših vojakov na fronti, ki žrtvujejo svoje najboljše za naš narod, pa se mora tudi domovina boriti za zmago. Dokaz za bojevitost in požrtvovalnost dmovine je sijajen izid zbirke zimskih reči, pri katerih so se odlikovala tudi okrožja v Oberkrainu. H koncu je Kreisleiter dr. Pototschnig priobčil, da sta se on in Kreisleiter Pg. Kuss

iz Krainburga zedinila, da se bo v najbližjem času vršilo skupno zasedanje voditeljev krajevnih skupin iz okrožij Klagenfurt in Krainburg. Povrh so za bodočnost nameravani ožji stiki med tema sosednjima okrožjima, ki morajo postati vedno pristranejši za blagor Klagenfurta in Krainburga.

Gauleiter v Oberkrainu

Pregled posestev in obratov deželne samouprave

V petek se je Gauleiter, ki sta ga spremljala Gauhauptmann Natmessnig in vodja deželne zveze za tujski promet dr. Pogatschnig, podal v Oberkrain, da je

Vesti iz okrožja Krainburg

Krainburg. (Podlegel poškodbam.) Pred kratkim je sprevodnik tovarnega vlaka Johann Jarkowitsch na kolodvoru Lees-Veldes med premikanjem prišel pod kolesa železniških vozov, ki so mu odrezala obe nogi. Ponesrečenec je podlegel svojim težkim poškodbam.

Gallenfels. (Javno zborovanje.) V Gallenfelsu se je pred kratkim vršilo prvo javno zborovanje NSDAP. Kot govornik je nastopil Kreisleiter Pg. Leo Kuss, ki je govoril o snovi: »Zmaga Nemčije pomeni zavarovanje Evrope pred uničenjem, pomeni mirno, srečno bodočnost za nas vse.« Zborovanja se je udeležilo okrog 700 oseb.

St. Martin. (Delovanje KVB.) Tudi v St. Martinu je od pričetka pomladni delo krajevne skupine postalo živahnije. Vrstijo se apeli za voditelje blokov, uradnih upraviteljev, Wehrmannschaften, žen, mla-

tam pregledal celo vrsto obratov in posestev deželne samouprave. Ob tej priliki je že zarana obiskal učni tečaj Hitlerjeve mladine na Planitz, kjer je bil navzoč tudi vodja HJ ozemlja, Hauptbannführer Schoas.

Poslovivši se od učnega tečaja, je Gauleiter nadaljeval pregled deželnih posestev in obratov v Oberkrainu. Od Planitze, kjer si je ogledal tudi skakalnico in novo napravljeni stolp za sodnike pri skakanju, je nadaljeval vožnjo v Kronau in nato na golfovo igrišče v Veldesu in zdravilišče Veldes, kjer se je zlasti razpravljalo o možnosti razširitve in izgradnje ondotnih obratov in naprav. Popoldne je obiskal Wocheinertal in tam pregledal najvažnejša posestva deželne samouprave, med temi izborna ribarska napravo v Wocheinertal, ki ima poseben pomen.

dine in zlasti NSV. — V minulih zimskih tečajih za nemščino so udeleženci pokazali zelo dobre napredke, posebno v visoki v planinah ležečem kraju Javorje, kjer so končni podatki naravnost vzorni. Tudi za nadaljnje tečaje, ki se vršijo sedaj po Veliki noči, se prebivalstvo zelo zanima.

Heiligenkreuz. (Kreisleiter Kuss je govoril.) V svečano okrašeni dvorani doma KVB se je pred kratkim vršilo prvo javno zborovanje NSDAP. Kot govornik je nastopil Kreisleiter Pg. Kuss iz Krainburga, ki je razložil globlji pomen narodnega socializma. Govorniku so navdušeno pritrjevali. Po končanem zborovanju se je vršil koncert v korist zimske pomoči.

Zwischenwässern. (Vedno znova copate z lazarete.) V zadnjih dneh so žene iz krajevne skupine dovršile svoje prvo večje delo. V popoldanskih urah so izgotovile veliko število copat, ki so namenjene ranjenim vojakom. Z vzornim veseljem do dela in z vzorno prizadevnostjo je vodila ta dela voditeljica pomožne stanice M. Zirman.

da bi tele sama z lizanjem osušila, temveč ga takoj odnesejo v telečjo stajo in z žakljevino odrgnejo.

Ko se je krava nekoliko opomogla in tudi tele postalo že živahno, pride na vrsto prvo sesanje, oziroma prva molža. V prvem, kot v drugem primeru je nujno, da dobi tele mlečivo, to je prvo mleko, ki ga da krava po otelitvi. V tem mlečivu so namreč snovi, ki teletu prebavila očistijo in mu omogočijo pravilno prebavo. Torej je napačno, ako kravo pomolžemo že pred otelitvijo, ko tele še ni povrženo in ne more popiti mlečiva. Tele, ki ni dobilo mlečiva, navadno takoj zboli za zaprtjem.

Prve dni dajemo teletu mleko, oziroma ga pripuščamo h kravi vsake tri ure, naslednje dni vsake štiri ure in po kakšnem tednu vsakih pet ur. Ob istem času mu smemo že ponuditi nežnega in zdravega sena. Nato seveda polagoma prehajamo na štirikratno, trikratno, končno na samo dvakratno in enkratno sesanje, ozir. napajanje z mlekom dnevno.

Navadno prestaneta krava in tele prve dni po otelitvi srečno in brez obolenj, posebno, če smo ravnali pri porodu in pozneje z njima skrbno, z največjo snago, in varovali prepriha in drugih škodljivih vplivov. Mnogokrat pa oboli na posledicah poroda krava, ali pa nam zboli tele. Nekatera najnavadnejša obolenja bomo naštetili.

Najprej porodna obolenja krav:

Predvsem kužno zvrženje. Zvrže seve lahko krava tudi iz raznih drugih vzrokov. Ker pa preprost gospodar ne ve, kdaj je zvrženje kužno, kdaj pa ne, naj po vsakokratnem zvrženju čimprej odstrani iz hleva zvrženo tele, trebilo, steljo in vse zakoplje globoko v zemljo. Razkuži tudi hlev in izperi kravi maternico z 1% lizolovo raztopino.

Izostanek trebila. Navadno se krava otrebi v par dneh sama od sebe. Paziti moramo, da trebilo nato takoj odstranimo, da ga krava ne požre, in nekeje zakopljemo. Če se krava v enem tednu ne otrebi, ji moramo vbrizgati vsak dan po 2 do 3krat po 10 litrov in še več mlačne 1% lizolove raztopine (10 dkg na 10 l vode) v maternico. Navadno se krava nato polagoma otrebi. Če se ne, kliči živino-zdravniku!

Če krava po otelitvi nima mleka, ji maži vime in seske z žganjem, ter pusti

teleta sesati. Dajaj ji ovsenega zdroba in otrobove vode ter obilo dobrega sena.

Na mleko ženejo tudi: kumina, sol itd. Seveda pa je treba razlikovati, ali krava mleka nima, ali pa ga samo zadržuje. Tu pomaga največ lepo ravnanje pri molži in pa — pripuščanje teleta. Istočasno, ko tele sesa na enem sesku, je treba molsti ostale.

Porodna mrtvoudnost krav je kužna bolezen, ki po enem dnevu sama premine, če ne, krava v 2 do 3 dneh pogine. Tako oboleli kravi ne smemo siliti ne klaje, ne piti, ne zdraviti!

Ranjeno nožnico razkužimo z lizolovo raztopino. Če je rana večja, naj jo živinozdravnik zašije. Razkužujemo večkrat dnevno!

Izstop nožnice je pogosten pojav. Nastopi včasih že pred otelitvijo. V tem primeru moramo kravi nastlati tako, da stoji z zadnjim delom precej višje kot s prednjim. Po otelitvi pa izstopi razen nožnice tudi maternica (troč ali trut), kar je zelo nevarno, kajti nikjer drugje ni več možnosti za okuženje, kot v takem primeru. Če izstopi takoj zapazimo, kravo še lahko rešimo, ako položimo pod njo razkuženo plahto, telečnik poravnamo nazaj, ko smo ga oprali v hladni vodi, v kateri smo raztopili nekaj galuna, ki maternico razkuži in skrči. Kravi damo mnogo žganja, nazaj stlačimo maternico pa napolnimo z mlačno galunovo vodo. Nato postavimo kravo z zadnjim delom višje. Dobro je tudi, namestiti ji zadaj posebno prevezo. Če pa je ostala maternica že dalj časa zunaj in se okužila, ali se celo ranila, je najbolje, kravo takoj žaklati.

Vnetje vimena, ki ga lahko povzroči okuženje ali prehlajenje, zanemarljiva molža itd. Če je vnetje tako, da se vname le koža in pordeči, mleko pa ostane nespremenjeno, je treba kravo samo varovati prepriha in mazati vime z neosoljenim sirovim maslom. Če pa so seski vroči in mleko sirotkasto, je treba poleg tega izmolsti kravo vsako uro in vime mazati s kafrovim mazlom. Pri notranjem vnetju vimena, ko postane vime ali posamezni del trd, mleko pa rumenozelenkasto ali celo krvavo ozir. gnojno, je treba razen vsakourne molže (mleko zakopati!) dajati prve dni na vime hladne obkladke okisane vode, pozneje pa tople obkladke lanenega semena ali kuhanih kamilic. Če je vime oteklo zato, ker je tele obgrizlo sesek, ga seveda ne smemo več pripuščati, molžemo previdno, seske pa mažemo z maslom (neslanim).

Toda tudi tele samo kaj rado zboli.

Omenili smo že, da je treba popek takoj po porodu razkužiti. S tem preprečimo razne kužne bolezni, kot n. pr. hromost itd., pa tudi krava ga na tem mestu v tem primeru ne bo lizala, kar lahko povzroči kilavost in še druge napake.

Najpogostejši in najnevarnejši obolenji telet pa sta: zapeka in driska.

Pri zapeki pomaga odstranjevanje blata iz črevesa (klistiranje) in istočasno dajanje mešanice 1 žlice grenke (Glavberjeve) soli na vodi, v kateri smo kuhali laneno seme. Če kmalu ne odleže, teleta zakoljemo.

Enako, ali še bolj nevarna je driska. Povzroči jo bolno mleko od bolne krave, ali pa prehlajenje, ozir. napačno krmljenje teleta samega. Jasnno je torej, da je predpogoj ozdravljenju odprava vzrokov. Tele je držati na toplem in mu dajati borovničnega žganja na mleku. Če je krava bolna, dajamo teletu mleko od druge krave! Pazimo, da dobi tele sveže in še toplo mleko ter v snažni posodi! Če pa je tele že preveč opešalo, ga zakoljemo!

Sploh pa naj velja: tele, ki že v prvih tednih boleha, je najbolje oddati mesarju, ker ni verjetnosti, da bi postala iz njega kdaj prvovrstna plemenska žival, pa tudi mleko je predrago, da bi ga dajali takim teletom, ki pri tem hujšajo, namesto, da bi pridobivali na teži.

Vse povedano velja več ali manj tudi za kobile, svinje in ovce. Razlika je predvsem ta, da je treba na kobile še toliko bolj paziti in žrebetu vsekakor takoj po ožrebitvi prerezati porodni mehur, ker navadno ne poči sam od sebe.

Svinje skotijo mladiče navadno brez pomoči, pač pa jih rade požre, na kar je treba paziti.

Ovce pa kotijo jagenjčke tako rekoč nevede kdaj.

(Konec.)

Izgraditveno delo v Steinu

Pregled o delovanju krajevnih skupin v marcu

Krajevna skupina NSDAP Stein ima po preteklem mesecu lep kos izgraditvenega dela za seboj. Preorganizacija vseh področij se je izvršila na rednih apelih, ki jih je imel štab krajevnih skupin ob petkih z 62 voditelji celic in blokov. — Na dan obletnice povratka Ostmarke se je zbrala velika množica ljudi na gradiču Stein okrog skladišča drv na historičnem mestu. Ob tej slovesni uri je govoril Kreisleiter in vodja krajevne skupine je počastil žrtve. — Na dan narodne žalosti se je v

Tvoja članarina pri narodnosocialističnem socialnem skrbstvu NSV je darilo za zdravje mater in otrok tvojega naroda!

Steinu vršila dostojna spominska slavnost. — Nabiralno delovanje je bilo zelo živahno in podatki ponosni. Tako je Stein zavzel imenitno mesto v vrstnem redu okrožij v Gauu. Toda živahnost vlada ne le v delovanju žen v njihovih kuharskih tečajih, pri NSV z njeno vzorno vnetostjo pri gradnji otroških dnevnih zavetišč ali pri nemški delovni fronti v poučnih tečajih, ampak tudi pri mladini. — Apel v mestu je po končani izobrazbi pokazal sadove pouka. Stammführer Helmut Prassch je Kreisleiterju lahko javil 202 mladeničev v službi.

Oskrba živine

(Nadaljevanje.)

Popravljanje teletovo lego smemo le med posameznimi popadki, ne pa ob času popadkov. V maternico po možnosti vbrizgamo kolikor mogoče mnogo tople vode. Kravo postavimo tako, da stoji z zadnjim delom telesa kolikor mogoče visoko. Pod vampom ji postavimo desko, ki jo dva močna človeka kar se da visoko privzdiguje. Tele porinemo kolikor mogoče daleč nazaj in zavite ude ali zavito maternico izpodvijemo, seveda ne s surovo silo, temveč polagoma in previdno, da živali ne ranimo. Pravilno naravnano tele takoj navežemo na vrh in poskusimo izvleči. Da je treba delati s snažnimi, naoljenimi in razkuženimi rokami, je jasno ker bi sicer z nesnago kravo znotraj okužili in povzročili obolenje ali pogin.

Če je tele preveliko in se ne da izvleči, ali je nepravilno razvito, ozir. sploh, če je oteltev nemogoča, — pa tudi človeka

nemogoče najti, ki bi znal teleta razrezati in izvleči —, pošljimo vsaj hitro po mesarja, da bo kravo zaklal prej, kot bi sama poginila.

V večini primerov pa pride tele srečno na dan. Takoj mu očistimo nosnice sluzi, da lahko začne dihati. Če se popkovina ni že sama odrgala, jo s snažnimi škarjami odrežimo, iztisnemo in pri teletu ostali konček (nekaj centimetrov dolg) podvežemo s čisto nitjo, ter namažimo z lizolovo raztopino (kar je dobro par dni po otelitvi vsak dan ponoviti!)

Nato teleta nekoliko obrišemo s slamo, nakar ga položimo h kravi, da ga z lizanjem osuši. Da ga raje liže, ga smemo potrositi s belimi ali rumenimi otrobi, nikdar pa ne s soljo! Pripomnimo pa, da nekateri, posebno oni živinorejci, ki telet ne puščajo sesat, marveč jim takoj spočetka dajejo piti mleko iz posode, niti ne puščajo kravi,

Dr. F. J. Lukas

Izrežite! Hranite!

Nemščina metodično in praktično

Deutsch methodisch und praktisch

63. STUNDE.

Eigenschaftswörter, die den 3. Fall verlangen.

- Ob arm oder reich, mir ist es gleich, wenn ich nur Geld habe.
- Das Wetter war den Fliegern günstig und sie konnten alle Bomben mit guter Wirkung abwerfen.
- Ihre ständigen Sticheleien werden mir langsam lästig.
- Seine Mitteilungen können uns unter Umständen sehr nützlich sein.
- Wieviel sind Sie ihm noch schuldig? — Zwei Ohrfeigen samt den Zinsen.
- Wirst du mir auch treu bleiben? Ja, dir auch.
- Dieser Mensch ist mir verhaßt wie der Teufel.
- Ich bin Ihren Vorschlägen nicht abgeneigt.
- Die guten Manieren scheinen ihm angeboren.
- Ist es Ihnen unangenehm, wenn ich rauche? Aber nein, ganz im Gegenteil, Sie dürfen mir auch eine Zigarette aufwarten.
- Ein solcher Fehler ist mir unbegreiflich.
- Diese Arbeit ist dem faulen Kerl sicherlich schon wieder zu beschwerlich.
- Für diesen Rat müssen Sie ihm dankbar sein.
- Alkohol, Nikotin und Frauen waren ihm fremd und dennoch starb er schon mit zwei Jahren.
- Dieses Haus gehört diesen zwei alten Damen gemeinsam.
- Sie können sich anstrengen, wie Sie wollen, diesem Athleten sind Sie nicht gewachsen.
- Wie ist Ihnen der Chef gewogen? Er kennt mich leider noch gar nicht.

Gebräuchliche Eigenschaftswörter mit dem 2. Fall.

- Sind Sie sich Ihrer Dummheit überhaupt bewußt? Ich glaube kaum.
- Er ist leider ein Mensch, der jeder Gemeinheit fähig ist.
- Sind Sie Ihrer Sache gewiß? Sicher, sonst würde ich es nicht behaupten.
- Der feine Herr wurde des Diebstahls überführt und wanderte ins Gefängnis.
- Da er der Mitschuld am Morde verdächtig war, wurde er verhaftet.
- Der Kerl ist einer solchen Belohnung ja gar nicht wert.

Gebräuchliche Eigenschaftswörter, die ein Vorwort verlangen.

- Sie ist furchterlich eifersüchtig auf ihren Mann und läßt ihn nicht allein ausgehen.
- Wir können auf unsere Wehrmacht sehr stolz sein.
- An Geld ist er zwar reich, dafür aber arm an Verstand.
- Es hat sich herausgestellt, daß er an dem Verbrechen unschuldig war.
- Für Schmeicheleien sind die Damen meist empfänglich.
- Ein Mensch, der grausam und gefühllos gegen die Tiere ist, ist ein schlechter Mensch.
- Man muß höflich gegen jedermann sein.
- Er ist mit seinem Schicksal zufrieden und daher glücklich.
- Über diese Lösung des Mißverständnisses bin ich sehr froh.
- Ich bin von seiner Ehrlichkeit restlos überzeugt.
- Er ist zu allem fähig, aber zu nichts tauglich.

Gebräuchliche Zeitwörter, die den 3. Fall verlangen.

- Ich muß Ihnen von diesem Unternehmen abraten.

- Werden Sie ihm auf ein solches Schreiben antworten? Nein.
- Sie können mir drohen, soviel Sie wollen, Sie schüchtern mich doch nicht ein.
- Ich dankte ihm für alles, was er für mich getan hatte.
- Der Grund dieser Anordnung leuchtet mir nicht ein.
- Ich kann es Ihnen leider nicht erlauben, morgen nach Hause zu fahren.
- Helfen Sie ihm!
- Warum mißtrauen Sie mir? Ich kenne Sie noch zu wenig.
- Was raten Sie mir? Ich kann Ihnen leider nichts raten.
- Es ist besser, einer Krankheit vorzubeugen, als nachher wochenlang im Bett liegen zu müssen.
- Warum werfen Sie mir Ihre eigenen Fehler vor?
- Hören Sie mir zu, ich werde Ihnen etwas Interessantes erzählen, aber bitte widersprechen Sie mir nicht.
- Darf ich Ihnen ein Glas Wein anbieten?
- Ich muß dir ein Geheimnis anvertrauen.
- Ich werde Ihnen das Buch in die Wohnung bringen.
- Dieses Kaufhaus kann ich Ihnen bestens empfehlen.
- Erzählen Sie mir bitte einen Witz!
- Der Lehrer gibt den Schülern Hausaufgaben.
- Die Bank gewährt Darlehen.
- Karl leiht seinem Freunde ein schönes Buch.
- Liefern Sie mir bitte umgehend 200 kg Reis.
- Bitte teilen Sie uns Ihren äußersten Preis mit.
- Warum nehmen Sie mir die Freude zur Arbeit.

Wörter.

- abgeneigt — nenaklonjen, zopr, neprija-zen
 abraten — odsvetovati, odvrniti od česa
 abwerfen — (od-)vreči, metati
 angeboren — prirojen
 anstrengen (sich) — truditi se, napenjati se
 Athlet (m) — atlet, rokojbec
 aufwarten (etwas) — postreči (s čim)
 Bombe (w) — bomba
 Darlehen (s) — posojilo
 Ehrlichkeit (w) — poštenost
 einleuchten (etwas leuchtet mir ein) — jasno biti (nekač mi je jasno)
 einschüchtern — oplašiti, ostrašiti
 empfänglich (für etwas) — dovzeten, sprejemljiv (za kaj)
 gebräuchlich — navaden
 gefühllos — brezčuten, brezsrčen
 gewähren — dajati, dovoliti
 grausam — krut
 Manieren (w) (gute) — vedenje (dobro)
 Mitschuld (w) — sokrivda
 ständig — stalen
 Stichelei (w) — zbadanje, pikanje
 tauglich (zu etwas) — sposoben, pripraven (za kaj)
 Teufel (m) — vrag, hudič
 überzeugt sein — prepričan biti
 umgehend — čim prej
 unbegreiflich — nedoumen, neumeven
 verhaßt — zopr, zasovražen
 vorbeugen (einer Sache) — preprečiti (kaj)
 odvrniti
 vorwerfen (ich warf vor, ich habe vorge-
 worfen) — očitati
 Wirkung (w) — učinek, uspeh
 Zinsen (w) — obresti

Redewendungen

- treubleiben — zvest ostati
 jemandem gewachsen sein — kos biti komu
 jemandem gewogen sein — naklonjen biti komu
 einer Sache bewußt sein — zavedati se česa
 einer Sache fähig sein — zmožen, sposoben (za kaj)
 jemanden einer Sache überführen — komu kaj dokazati (krivdo dokazati)
 es hat sich herausgestellt — izkazalo se je
 der äußerste Preis — skrajna cena

Ognjeni znak uničenja

Na tak način uničijo v obrambnih in napadalnih bojih vsak dan več sto sovjetskih oklopnjakov.

(PK.-Aufnahme: Kriegsberichter Kraayvanger, Atl., M.)

Udali so se

V tem odseku so bili boljševiki po trdem boju poraženi. Vihteč na drogu bele cunje, se približujejo nemškemu strelskemu položaju.

(PK.-Aufnahme: Kriegsberichter Geller, Sch., M.)

Mali vojaški slovar

Prej nekoč so torpedne čolne imenovali »morske hrte«, kar je bilo opravičeno v več ozirih. Toda kako dolga je bila pot razvoja, da je to orožje doseglo svojo današnjo popolnost!

Torpedni čolni so predhodniki rušilcev. Že v letih okrog 1870. so napravili prve poskuse s torpednimi čolni. Toda takrat ni šlo za ladje s torpednimi cevmi, iz katerih se izstrelijo torpedi, ampak za male parnike ki so nosili na ladijskem nosu dolgo jadralnico; le-te prednji konec je vseboval razstrelivo. To so morali spraviti tako blizu sovražne ladje, da je mogla po sproženju nastala eksplozija poškodovati ali uničiti sovražni čoln. Po svojem učinku te ladje niso bile nič drugega nego prejšnje vžigalne ladje (vžigači), ki so jih z moštvo ali brez moštva spustili proti sovražnim vojnim ladjam in ki so, ako so naleteli na te, povzročili razdejanja ali uničenja.

Prve, z današnjimi primerljive torpedne čolne so zgradili šele v letih po 1880. Bili so to takrat mali, okretni parniki z najprej le malo nad 100 ts., ki so mogli izstreliti torpede. Torpedo sam je bil pri tem izstreljek z visokoučinkovitim razstrelivom, ki se je po strelu samodejno premikal najprej s pomočjo vdelanega stroja. Glavne lastnosti — primerne zahtevam takratne dobe — so bile: mala silhueta in velika brzina. Ta je bila potrebna, da so napram velikim in takrat razmeroma počasnim pomorskim bojnim silam lahko dosegli za strel ugodne pozicije. Zaradi svojega nizkega, čokatega sloga so bili pred vsem pripravi za nočni napad. Mogli so se neopaženi bližati nasprotniku in tako večkrat na kratke razdalje izstreliti torpede. Škodovala sta le njihova majhna pomorska sposobnost in le mali akcijski radij.

Kljub temu so nemški torpedni čolni v svetovni vojni popolnoma izpolnili svojo dolžnost. Ker je moralo nemško vodstvo pomorske vojne v svetovni vojni računati z zelo ozko po Angliji začrtano blokadno linijo, so bili takratni torpedni čolni, ki so se v zadnjih letih pred vojno povečali do 800 ts, vsekakor kos svoji težki službi.

Ščasoma so vedno bolj naraščale torpednim čolnom stavljenе naloge. Poslali so jih v boj v izvidniške svrhe in v službi prednje straže, za ščitno spremstvo trgovskih vozil in za spremstvo podmornic, za obrambo proti podmornicam in za lov na nje, nazadnje še za metanje min in za odstranjevanje min. Povrh so še prevzeli celokupno varnostno službo, v kolikor je ta presegala omenjene naloge. V šali so jim takrat pravili »dekleta za vse«.

Kako se znajo oddelki nemških rušilcev boriti, o tem nam priča poročilo o junaškem vzdržanju nemških lahkih vojnih ladij pred dvema leti pred Narvikom. Tukaj ponovimo poročilo vrhovnega poveljstva oborožene sile z dne 18. aprila 1940:

Med bojnimi dejanji, ki so v zvezi z zasedbo oz. osvojitvijo norveških prostorov in oporišč, zavzema za vse čase posebno častno mesto boj skupine rušilcev v Narviku. Ker je sedaj že na razpolago ustmeno poročilo nekega ranjenega mornariškega častnika, ki se je udeležil bojev

pred Narvikom, je vrhovno poveljstvo oborožene sile v stanju, tudi nemško javnost obvestiti o junaštvu tega dela naših lahkih vojnih ladij. Ko so rušilci pod vodstvom pomorskega kapitana in Kommodora Bonthe pod najtežjimi vremenskimi prilikami dosegli vhod zapadnega fjorda, so kljub gosti megli in čeprav so Norvežani pogasili vse ognje, odpluli v notranjost fjorda in stali dne 9. aprila natanko ob zapovedanem času pred Narvikom. V luki sta ležali dve norveški oklopni ladji. Ti nista ubogali poziva nemških rušilcev, naj se ne upirata, temveč sta otvorili ogenj na nemške vojne ladje. Bili sta potopljeni. Nato so se pod zaščito rušilcev po načrtu izkrcali čete. V zgodnjih jutranjih urah 10. aprila so prvič prodrla angleške križarke in rušilci proti Narviku. Po ogorčeni boji se je posrečilo angleški napad odbiti. Trije angleški rušilci so bili uničeni in eden težko poškodovan. Na nemški strani sta bila dva rušilca tako težko zadeta, da so jih morali drugega jutra opustiti. Tudi nadaljnje angleške napade z morja in iz zraka so naši rušilci, ki so morali svoje bivanje v pristanišču zaradi naložitve olja in zaradi popravila utrpele škode raztegniti preko nameravanega roka, brez težkoč odklonili. V soboto dne 13. aprila so Angleži, ki so med tem pritegnili največja ojačenja, pričeli že javljeni veliki napad. V herojski požrtvornosti so naši rušilci sprejeli neenako borbo in ubranili britanskim vojnim ladjam vdor v luko. Šele ko je bila poslednja granata in poslednji torpedo izstreljen, so se umaknili v notranjost fjorda z namenom, sedaj kakor le mogoče dosti materiala rešiti in oddati vojake za nadaljnjo obrambo Narvika. Da bi kril izkrcanje posadke teh ladij, se je eden od rušilcev vlegel počez v ozkem fjordu in s poslednjimi ostanki svoje municije pod koncentričnim ognjem ogromne premoči odvrčal Angleže. S tem so bile vse nemške ladje odtegnjene doseg po Angležih. Zaradi tega se sovražni premoči ni bilo posrečilo tudi eno samo nemško ladjo potopiti, dokler je razpolagala s strelivom. Posadke, oficirji in moštvo brodovja rušilcev pred Narvikom so se v napadu in obrambi do zadnjega strela borili in prizadejali nadmočnemu sovražniku težke izgube. Kot nemški vojaki so v najvišji meri ohranili čast nemške vojne mornarice in slavno tradicijo torpednega orožja. Nemška oborožena sila zre z zadovoljstvom na nje, nemški narod je pa lahko ponosen na te svoje sinove. Narvik in njegova okolica sta v nemških rokah.

Čast, komur čast!

Neki hamburški trgovec je imel nekoč goste na večerji. Med njimi je bil tudi gostiteljev dobri znanec, pesnik Detlev von Liliencron. Ta je bil privedel s seboj tudi svojega mladega prijatelja Richarda Dehmela, čigar ime je prav tedaj začelo sloveti. Ko je Dehmel nagovoril veletrgovca z »gospod konzul«, je Liliencron odkimal z glavo rekoč:

»Konzul! Kaj se pravi konzul? Cezar je bil konzul, Napoleon je bil konzul — naš spoštovani gostitelj pa je generalni konzul.«

Glasputz
 für Brillen
 Dipl. Optiker C. Kronfuß
 Bismarckstr. 15

Naš športni kotiček

Mednarodna tekma med Španijo in Nemčijo je končala z 1:1 (0:0) vrati

Berlin, 14. aprila. Tretja meddržavna nogometna tekma Nemčija proti Španiji bo v bleščeči zgoštevini nemškega nogometnega športa našla svoje mesto kot dogodek čisto posebnega pomena. Mnogo let se moramo ozreti nazaj, ako hočemo dognati tolikšno udeležbo prijateljev nogometa. 90.000 ljudi je napolnilo igrišče do zadnjega kotička. Igra je potekala zelo zanimivo in končala s pravičnim neodločenim rezultatom. Sodil je Italijan Barlassina.

Vienna je prvak

Wien, 14. aprila. Potem ko je prvenstvo Vienne bilo že na velikonočni ponedeljek neoficielno dognano, je moglo moštvo svoje prvo mesto v pokrajinskem razredu v soboto z zmago 4:3 (3:2) nad Admiru neizpodbitno oblikovati. Presenečenje srečanj tega dneva je bila 0:0 igra Post-SG v predigri z Austrijo. FC Wien je Wiener Sportklubu s 3:0 (1:0) prepričevalno odvezl obe točki. V glavni igri Rapid : Wacker je prvi zmagal s 2:1 (2:0).

VSV je premagal Aßling z 2:1 (1:1)

Villach, 14. aprila. V le malo zanimivi igri je Villacher Sportverein premagal goste iz Oberkraina pičlo z 2:1 vrati, je pa gledalcem ostal marsikaj dolžan, kajti Aßlingčani so bili boljši, kakor se je pričakovalo, in zmago Villacha je šele v zadnji minuti zagotovil Bock. V prvem polčasu so prvačili aßlingčani, kljub temu so morali sprejeti zadetek od Dansbecka, preden se jim je v 32. minuti posrečilo po Janerzicu izenačenje. V drugem polčasu se je potem Villach povzpel in v zadnje pol ure so jasno obvladali igrišče. Sodil je Kanzi.

Prvenstvena igra prvega razreda

LSV Klagenfurt — KAC 3:1 (2:1)

Klagenfurt, 14. aprila. Bombno moštvo letalskega športnega društva je včeraj popoldne na igrišču KAC po lepi igri zmagalo s 3:1 (2:1) nad lastniki igrišča. Zadnje dni

je zračno orožje kot pomembno ojačenje dobilo srednjega napadalca Wiener Austrije Huberja in odličnega krilnega tekača Landaufa (Sturm, Graz). Toda tudi h KAC je v zadnji uri prišlo veliko ojačenje. Že dostikrat mednarodno delujoči branilec Kopetko od Austrije Wien, je včeraj brez treninga in po dolgem odmoru nudil krasno igro.

Letalci so svojo vrhunsko pozicijo ojačili s to ponovno zmago in jih najbrž nobeno moštvo v Kärnten ne bo moglo več vreči raz prestola.

Letalce, to prvovrstno mojstrsko moštvo v Kärntnu pričakujejo sedaj težke igre za Tschammerov pokal proti štajerskim zmagovalcem.

Stanje prvenstva je po tej igri sledeče:

Društva	Pre	Image	Neodl.	Porazi	Prata	točk
LSV Klagenfurt	6	5	1	0	24:10	11
KAC	6	3	0	3	15:14	6
Rapid, Klagenf.	4	2	1	1	10:7	5
Villacher SV	5	2	1	2	9:4	5
Krainburg	6	2	1	3	8:14	5
TuSpG, Aßling	5	0	0	5	5:22	0

Iz življenja in sveta

Veliki knez Dimitrij Pavlovič, brat carja Aleksandra, je po nekem poročilu »St. Gallener Tagblatt-a« v svojem eksilu v Davosu umrl. Veliki knez Pavlovič se je udeležil umora Rasputina leta 1916. On je krmaril avto, v katerem so pripeljali Rasputinovo truplo k mostu čez Nevo, raz katerega so ga potem vrgli v reko.

Pri neki vprežni vojni koloni na Vzhodu služijo trije podčastniki, dr. Alfred Riedl, Ernst Riedl I in Ernst Riedl II iz okraja Graßnitz v Sudetengau-u. Vsi izvirajo iz rodu, ki je doma v imenovanem okraju. Vsi trije so nedavno bili odlikovani za hrabrost, ki so jo pokazali v bojih s sovjetskimi zračnimi padalci. Dobili so Železne križce II. razreda, to je Eisernes Kreuz II. Klasse. Četrti podčastnik z imenom

Riedl istega rodu in iste vojaške enote je pa v istih bojih našel junaško smrt.

V New Yorku so baje ustanovili »New-yorški mestni gardni regiment«, ki ga bodo uporabljali samo za službo v New Yorku. V ta regiment sprejemajo prostovoljce, ki morajo za sprejem plačati precejšnjo vsoto, kar znači, da gre za regiment denarnih mogočencev, ki ne želijo na vojne ladje ali fronte, temveč ostati lepo na varnem doma. Tako bodo torej sinovi ameriških milijonarjev »branili in se bojevali za svojo domovino«. Delavec, kmet in nastavljenec bodo nosili svoje glave na trg, milijonarji se bodo pa v lepih uniformah sprehajali in razveseljevali po New Yorku in ostalih mestih. Tako izgleda ameriška demokracija v praksi.

V bolnico v Trstu je prišel mlad mož, ki je tožil o velikih bolečinah v želodcu. Na energična vprašanja zdravnikov je priznal, da je pogoltnil dvojce škarij, dva bakrena novca, pest kamenja, dva drobca stekla in dva žrebca. Zakaj je to zavžil, ni hotel povedati. Operacija, ki jo je dobro prestal, je vse to potrdila.

Svojevrstni časopis. V Tibetu je navada, da se časopisje ljudem javno čita. Edin časopis, ki izhaja v tibetanskem jeziku, se tiska samo v 50 izvodih. Teh 50 časopisov zadostuje za tri milijone prebivalcev, ker pošlje Evropejec, ki izdaja in tiska ta list, istega samo duhovnikom, ki skličejo ljudstvo skupaj ter jim prečitajo list. Po prečitanju v eni vasi gre časopis dalje v roke drugega duhovnika itd. Pri tem postane, predno ga prečitajo vsi duhovniki, seveda že precej star. To pa Tibetancev ne moti, in prav hvaležni so za novosti, ki jih na ta način izvejo.

Za najstarejšega moža na svetu velja po smrti Ahmeda Zogu sedaj neki zamorec iz Bečuana-dežele. Šteje 143 »pomlad« in sliši na zveneče ime Ramonohvana.

Domej Tsushin Sha

(Nadaljevanje s 3. strani.)

vimi evropskimi prestolnicami v Berlinu ustanovile Domejeve podružnice.

Mogočno omrežje

Tako je poročevalna pisarna Domej Tsushin Sha v razmeroma kratki dobi ob-

vladala vse težkoče in se razvila v veliko podjetje, ki se povsem lahko kosa z drugimi velikimi poročevalnimi uradi na svetu. Nad 3000 nameščenecv je danes zaposlenih v njenih obratih. Japonska sama ima od 40 do 50 Domejevih pisarn, število dopisnikov, ki delujejo v inozemstvu, pa znaša več sto. Posebno številno so razporedene niti po Kitajskem, ker se na eni strani ondotni tisk čimbolj zanima za dogodke na Japonskem, na drugi strani pa je tudi močno zanimanje, vplivati na kitajsko javnost v smislu veliko-azijskega sodelovanja.

Vezni člen z osjo

Razume se samo po sebi, da razpolaga Domej z najmodernejšimi tehničnimi napravami, kakor z lastnimi radijskimi postajami in telefonskimi vodi. Dandanes zalaga Domej vse radijske družbe in časopise na Japonskem in v Mandžukuu s poročili, kar je izraz zaupanja, ki si ga je to podjetje pridobilo v nekaj letih. Po izbruhu vojne na Pacifiku je pomen Domeja tudi v državno-političnem oziru še znatno narasel, saj ima ta urad važno nalogo, da pouči prijateljsko in nevtravno inozemstvo o vojnih obračunavanjih v taki obliki, ki ustreza resničnim dejstvom; v tej nalogi skušajo sile osi po svojih močeh podpirati poročevalne pisarne v Tokiu. V to svrhu mu rabijo tudi službe v raznih tujih jezikih, ki jih prenašajo po radiu v dotične dežele. Te naj vsakodnevne v inozemstvo poslane vesti japonskega radia podpirajo in dopolnjujejo. Domej se je rešitve te naloge lotil tako vzorno, da se že po 2½ mesečnem trajanju vojne lahko reče, da je poročevalna politika popolnoma prilagojena vojnim nalogam in po njih enotno usmerjena in da izkazuje tako na znotraj in na zunaj vidne uspehe. Skladno s poročevalno službo deluje pisarna za slike. Po radioodaji slik pošilja v najoddaljenejše dele sveta najnepobitnejše dokaze o japonskih zmagah.

Glede na skupne cilje je japonski poročevalni urad posebno pozoren na stike z Berlinom in Rimom. Obe glavni mesti zavezniških narodov sta na prvem mestu med osmimi podružnicami, ki jih Domej vzdržuje v Evropi. In čeprav osebno občevanje in dopisovanje ni več mogoče, ker so zaprte vse zveze med Nemčijo in Japonsko na kopnem, pa eterski valovi narede neviden most med Berlinom in Tokiom.

Zentralmatrikenamt in Krainburg.

Anträge auf Ausstellung von Geburts-, Heirats- und Sterbeurkunden, welche die Pfarren des Kreises Radmannsdorf betreffen, sind von nun an nicht mehr an das Zentralmatrikenamt in Krainburg, sondern »an den Landrat in Radmannsdorf, Kreissippenamt« zu richten.

Der Leiter des Zentralmatrikenamtes in Krainburg.

Zentralmatrikenamt in Krainburg.

Naročila za izstavo krstnih, poročnih in mrliških listov v območju župnij okraja Radmannsdorf je treba odslej naslavljati na »Landrat in Radmannsdorf, Kreissippenamt« in ne več na »Zentralmatrikenamt in Krainburg«.

Der Leiter des Zentralmatrikenamtes in Krainburg.

Odredba

o dolžnosti imeti izkaznice

Na podlagi § 3. naredbe o uvedbi izkaznic v Oberkrainu z dne 9. januarja 1942 odrejam:

§ 1.

Nemški državljani, nemški državljani na preklic in zaščiteni pripadniki, ki so dovršili 15. leto starosti in ki imajo svoje stanovanje ali trajno bivališče v Oberkrainu, se morajo na uradno zahtevo ob vsakem času izkazati glede svoje osebe z izkaznico.

§ 2.

Landrat določa vsakokrat, katera skupina oseb je dolžna imeti izkaznice in od katerega časa naprej obstoja ta dolžnost.

§ 3.

Kršitve bodo kaznovane po § 13 naredbe o izkaznicah z dne 22. julija 1838.

V Klagenfurtu, dne 27. marca 1942.

Načelnik civilne uprave
podp. Rainer.

Kärntnerische

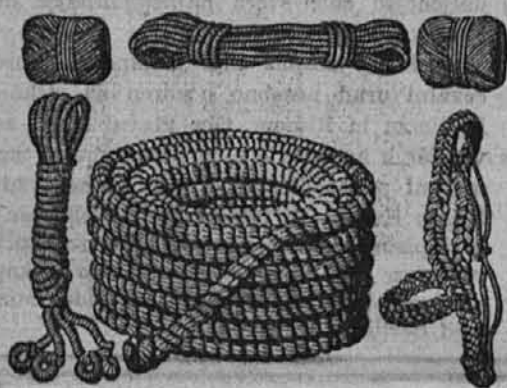
Landeshypothekenanstalt

Klagenfurt

Domgasse 3
Fernruf 2416, 2417

Das Geldinstitut des Gaues

Gewährung von Darlehen gegen grundbücherliche Sicherstellung für Neubauten, Althausbesitz und Landwirtschaften. - Gewährung von Gemeindegeld-Darlehen und reichsverbürgten Darlehen. Entgegennahme von Spareinlagen und Kontokorrenteinlagen, Verkauf von Pfandbriefen und Kommunalschuldscheinen. - Haftung des Reichsgaues Kärnten.

PekoFABRIKACIJA IN PRODAJA
ČEVLJEV — DRUŽBA Z O. Z.
NEUMARKTLLASTNE TOVARNIŠKE ZALOGE V:
**NEUMARKTL, ASSLING,
RADMANNSDORF, VELDES****Rudolf Widmar****MECHANISCHE WEBEREI****Schernutsch - Post Domschale****Elektrizitätswerk****LAACK-
UMGEBUNG & Co.****Predivo**laneno in konoplje-
no kupujem vsako
množino. Kmetom,
ki imajo predivo
sami, izdelujem vrvi
in štrange po želji.**F.
SCHINKOWEZ**Seilere
Krainburg**Hartnäckige
Hustenqualen
und Bronchitis**

chronische Verschleimung, hartnäckiger Luftrohrkatarrh und Asthma-
beschwerden werden seit Jahren mit Dr. Boetger-Tabletten, auch in
alten Fällen, erfolgreich bekämpft. Dies bestätigen die vielen oft gerade-
zu begeisterten Dankschreiben von Verbrauchern. Dr. Boetger-Tablet-
ten sind ein unschädliches fröhlichhaltiges Spezialmittel. Enthält 2
reprobierte Wirkstoffe. Stark schleimlösend und anwandlungsfördernd.
Reinigt, beruhigt und kräftigt das angegriffene Bronchienewebe.
In Apotheken A 131 und 324. Interessante Broschüre kostenlos
durch MEDOPHARM, München 62/5

**Berite
naš list!****TRIO****SCHUHFABRIK**

GES. M. B. H.

NEUMARKTL - OBERKRAIN

DRAHTANSCHRIFT: TRIO NEUMARKTL / FERNSPRECHER NR. 20

Spezialhaus für Herrenmoden**Karl Pickl**

Klagenfurt, Paradeisergasse 4, Ecke Domgasse 8 - Ruf 1245

ANMELDUNG PORTUGIESISCHER UND GRIECHISCHER ANLEIHEN

Durch Bekanntmachung des Reichsbankdirektoriums vom 29. Jänner 1942 wurde verlautbart, daß die Lissaboner Stadtanleihe von 1886 und die griechischen Anleihen bei der Deutschen Reichsbank angemeldet werden müssen.

Der Chef der Zivilverwaltung macht darauf aufmerksam, daß auch alle Devisen-Inländer in den besetzten Gebieten Kärntens und Krains ihren Besitz an 4% Lissaboner Stadtanleihe von 1886 sowie losen Kupons und Talons derselben Anleihe und griechischen Staats- und Eisenbahnanleihen jeder Art sowie Anleihen der Griechischen Nationalbank der Deutschen Reichsbank, Devisenabteilung, Ablieferungskontrolle, Berlin C 111, unmittelbar oder über eine Anstalt der Deutschen Reichsbank spätestens bis zum 1. Mai 1942 anzumelden haben, auch wenn diese Werte bereits früher irgendwie angemeldet oder angeboten worden sind.

Die Anmeldung, für die Vordrucke nicht vorgesehen sind, muß Nennbetrag, Zinsfuß, genaue Bezeichnung der Wertpapiere und Angaben über die anhängenden Zinsscheine enthalten.

Die rechtzeitige Anmeldung der aufgerufenen Wertpapiere liegt im eigenen Interesse der Eigentümer, da sie sonst unter Umständen mit ihren Ansprüchen nicht berücksichtigt werden können.

ESSIG

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

**Starke Nerven
Schaffenskraft
Lebensfreude**

Wenn Ihre Nerven rasch auslassen, die allgemeine Leistungskraft zurückgeht, Sie unter Nervosität, leichter Erregbarkeit, Überempfindlichkeit, Arbeitsunlust, leichter Anfälligkeit gegenüber Erkrankungen usw. leiden — dann sollten auch Sie die vitaminhaltige Zell- und Nervennahrung

Vigopan

nehmen. Enthält neben Lecithin und anderen bewährten Nervenaufbaustoffen das nervenstärkende Vitamin B₁ und das leistungsfördernde Vitamin C, beide in reiner Form. — 60 Tabletten M. 235 in Apotheken. Farbige illustrierte Broschüre „Freude am Leben“ kostenlos durch MEDOPHARM, München 62/W.

KAFFEE ERSATZ

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

**Opußene
Ivarne**Uporabne stroje
kupi
KURT FRICK
Klagenfurt
Salmstraße
Fernruf 1486**SENF**

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

**Anton Wagner
Radmannsdorf
Färberei
und
chemische
Reinigung**Lesen den
„Karawanken-Bote“!**Truonica kvasa****ALOIS KANZ**
MANNSBURG - Tel. 2**Stari dobri kvas**

Tüchtige Bürokratt für Korrespondenz und Kartei,
eventuell hierfür Befähigte, die rasche Einführung
gewährleistet, sucht dringend Spielwarenhaus

Suppendoktor
Klagenfurt, Flensburger Platz, Rainerhof**Mali oglasi****Službo dobi**

Dobra, samostojna
gospodinja dobi
mesto takoj ali po-
zneje. Paul Mavr,
Krainburg - Bar-
gasse 15. 1586-1

Prodaj

Cerezna kvasa za
žito in druga sred-
stva za uničevanje
škodljivcev prodaja
Franz Napolnik,
trgovina z železom
in barvami, skladišče
apna in cimenta,
Klagenfurt
Krefelderstrasse 9.
telefon 3009
1465-6

Čepice

za zalemlitev
koles, avtomobi-
lov in motociklov.
Gummihaus
Wiedner Klagen-
furt, Bahnhofstr.
Nr. 33. 1505-6

Inventar za spe-
cijalno trgovino.
skoro nov prodam
ter 50 jula vrst.
Dopise: Baischel
Franz, Wart-hal-
warla, Post Wart,
Krainburg. 1588-6

Kupim

Gold (sandin)
brezhiben dobro
ohranjen kupim
Ponudbe pod 2227
na Karawanken
Bote, Klagenfurt

Mali fotografski
aparati po mož-
nosti LICA takoj
kupim. Ponudbe s
ceno pod 2223-7
na Karawanken
Bote, Klagenfurt

Stedilnik

prenosljiv, v dob-
rem stanju, kupim.
Ponudbe na Kara-
wanken Bote pod
širo „Placem ta-
koj“ 1585-7

Menjam

Zamenjam skoro
nov 3 1/2 do 4 PS
močan islosmerni
motor takoj za
dobro ohranjen za-
pravljen (brek).
Ponudbe na Karaw.
Bote, Krainburg,
pod širo „Ober-
krainerwagen“.

„Oberkrainer“
dvignite pisma v
podružnici Karaw.
Bote — Krainburg.

**Diese Marke
nicht vergessen****„EUMIG“SCHMALFILM-
UND RUNDFUNKGERÄTE**